

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.	Asiakirjan päivämäärä on:	11.04.2025
Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.	Dokumentet är daterat:	11.04.2025
This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.	The document is dated:	11.04.2025

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Sari Kolu
Pvm / Datum / Date: 11.04.2025

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi
Pvm / Datum / Date: 11.04.2025

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Fingrid Oyj

Asia

Päätös sähköverkonhaltijan verkon varman, luotettavan ja tehokkaan käytön edellyttämien tuotteiden ja palvelujen hankintaehtojen vahvistamisesta

Asianosainen

Fingrid Oyj (1072894-3)

Vireilletulo

4.10.2024

Ratkaisu

Energiavirasto vahvistaa asianosaisen noudatettavaksi Fingrid Oyj:n ja Helen Sähköverkko Oy:n laatimat ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle.

Asianosaisen tulee soveltaa vahvistettavia ehtoja ja edellytyksiä sähköverkon varman, luotettavan ja tehokkaan käytön edellyttämien joustopalveluiden hankinnassaan päätöksen antamispäivämäärästä alkaen.

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Energiavirasto voi muuttaa tätä päätöstä sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013, jäljempänä "valvontalaki") 13 §:n mukaisesti uudella päätöksellä, jonka käsittely on tullut viireille asianosaisen hakemuksesta tai Energiaviraston omasta aloitteesta.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Perustelut

Asiassa saatu selvitys

- (1) Asianosainen on toimittanut 4.10.2024 Energiavirastolle pyynnön vahvistaa Fingrid Oyj:n ja Helen Sähköverkko Oy:n laatimat ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle. Vahvistuspyynnön saatteessa on todettu vahvistettavista ehdoista muun muassa seuraavaa:

Helen Sähköverkko Oy ja Fingrid Oyj ovat valmistelleet ehtoja ja edellytyksiä siirtojenhallinnan joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajille. Näitä ehtoja on tarkoitus soveltaa Helen Sähköverkko Oy:n ja Fingrid Oyj:n

pilotoimalla siirtojenhallinnan kapasiteettimarkkinalla ja energiamarkkinalla.

Kaupankäyntituotteita ei ole vielä tarkemmin määritelty oheisissa ehdoissa, mutta ne tullaan julkaisemaan hyvissä ajoin ennen kaupankäynnin aloittamista markkinapaikalla, ottaen huomioon Sähkömarkkinalain 24 ja 24b §:n mukaiset vaatimukset. Edistettäessä kaikkien osapuolien kaupankäyntimahdollisuuksia on tuotemäärittelyjen muokkaaminen saatujen kokemusten perusteella yksi kehityskohde koko projektin aikana. Tuotemäärittelyn mahdollisista muokkauksista julkaistaan tiedot hyvissä ajoin.

- (2) Energiavirasto järjesti Valvontalain 12 a §:n mukaisesti 24.10-25.11.2024 julkisen kuulemisen, jossa vahvistuspyynnön kohteena oleville toiminnanharjoittajille, heidän asiakkailleen ja muille sidosryhmille varattiin mahdollisuus lausua näkemyksensä vahvistettavien ehtojen sisällöstä. Lausuntopyyntö julkaistiin valtion lausuntopalvelussa (lausuntopalvelu.fi).
- (3) Lausuntonsa ehdoista antoi neljä sidosryhmien edustajaa. Lausunnoissa otettiin kantaa uuden perustettavan markkinan vaikutuksista olemassa oleviin markkinoihin.
- (4) Energiavirasto lähetti 12.12.2024 asianosaiselle selvityspyynnön, joissa se pyysi täydentämään vahvistettavaksi lähetettyä kokonaisuutta ja varasi mahdollisuuden vastata saapuneeseen sidosryhmäpalautteeseen.
- (5) Asianosainen on toimittanut 3.1.2025 selvityspyynnön mukaisesti täydennetyt ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajille sekä taustadokumentin, jossa on kuvattu ehtoihin ja edellytyksiin tehdyt muutokset sekä annettu vastineet sidosryhmien antamiin lausuntoihin. Asianosainen on todennut täydennyksen saatteessa muun muassa seuraavaa:

Kaupankäyntituotteet on määritelty oheisissa ehdoissa, ottaen huomioon Sähkömarkkinalain 24 ja 24b §:n mukaiset vaatimukset. Edistettäessä kaikkien osapuolien kaupankäyntimahdollisuuksia on tuotemäärittelyjen muokkaaminen saatujen kokemusten perusteella yksi kehityskohde koko hankkeen aikana. Mahdolliset tulevat muokkaukset ehtoihin tullaan viemään Energiaviraston ehtojen vahvistusprosessin läpi.

- (6) Asianosainen on 3.1.2025 toimitetulla täydennyksellä tehnyt huomattavia muutoksia ja täsmennyksiä kaikkiin vahvistettavaksi toimitettujen ehtojen kohtiin. Täydennettyjen ehtojen mukaan ehdot ja edellytykset ovat määräaikaiset ja niitä sovelletaan Fingridin ja Helen Sähköverkon siirtojenhallinnan markkinan pilottihankkeessa 31.12.2027 asti.
- (7) Asianosainen on 3.1.2025 toimitetun täydennyksen taustadokumentissa antanut seuraavat vastineet kuulemisessa saapuneisiin lausuntoihin:

Fingrid ja Helen Sähköverkko kiittävät kaikkia lausunnonantajia joustopalveluehtoja koskevista lausunnoista. Olemme ilahuneita siirtojenhallinnan joustomarkkinan pilotin saamasta positiivisesta vastaanotosta. Tiedostamme kuitenkin markkinoihin liittyvät lausunnoissa mainitut huolet ja pyrimme ottamaan ne huomioon markkinapaikan kehityksessä.

EPV Energy Oy, Suomen Sähkökäyttäjät ry ja UPM-Kymmene Oyj lausunnot

EU asetus 2019/943, artikla 13 velvoittaa verkkoyhtiöitä käyttämään ensisijaisesti markkinapohjaisia keinoja ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyssä. Lisäksi EU direktiivi 2019/944, artikkelit 31 ja 32 kannustavat jakeluverkkoyhtiötä koordinoimaan joustojen hankinnan kantaverkkoyhtiön kanssa. Tuleva kulutusjoustop verkkokoodi (EU NC DR) tulee määrittämään tarkempia linjauksia siirtojenhallinnan markkinoista ("local markets" / "local services") sekä kanta- ja jakeluverkon välisestä koordinaatiosta.

Ymmärrämme esitetyn huolen markkinapaikkojen hajaantumisesta sekä siirtojenhallinnan markkinapaikan osittaisesta päällekkäisyydestä mFRR-markkinan kanssa. Haluamme kuitenkin muistuttaa, että nykyiset olemassa olevat tasehallinnan reservimarkkinapaikat ovat eurooppalaisten standardien mukaisia tuotteita, joita ei voida muokata. Reservimarkkinat on tarkoitettu ensisijaisesti tasehallintaan ja ne ovat kantaverkkoyhtiöiden markkinapaikkoja. Kantaverkkoyhtiö voi lisäksi hyödyntää mFRR-reserviä erikoissäätöinä siirtojenhallintaan ja Fingrid tulee jatkossakin hyödyntämään erikoissäätöjä erityisesti nopeisiin siirtojenhallinnan haasteisiin.

Tässä siirtojenhallinnan markkinan pilottihankkeessa kantaverkkoyhtiö ja jakeluverkkoyhtiö koordinoivat joustojen hankintaa ja hyödyntävät samaa siirtojenhallinnan markkinapaikkaa ja kaupankäyntialustaa. Tämä koordinaatiotyö estää siirtojenhallinnan markkinapaikkoja hajaantumasta useisiin erillisiin jakelu- ja kantaverkkojen markkinapaikkoihin ja luo pohjaa myös kansallisten siirtojenhallinnan markkinoiden mahdolliselle kehitykselle tulevaisuudessa tulevan EU:n kulutusjoustop verkkokoodin mukaisesti.

Fingrid ja Helen Sähköverkko haluavat pilottihankkeessa mahdollistaa uusien resurssien osallistumisen ja erityisesti sellaisien resurssien osallistumisen, jotka eivät kykene täyttämään reservimarkkinoiden vaatimuksia, siirtojenhallinnan markkinoille. Toisaalta on myös huomioitava, että reservimarkkinoilla joustop ostajana toimii vain kantaverkkoyhtiöt ja tässä hankkeessa joustop ostajana toimii kantaverkon lisäksi jakeluverkko. Jotta kanta- ja jakeluverkon yhteistä siirtojenhallinnan markkinapaikkaa päästään kokeilemaan vuoden 2025 alussa, on välttämätöntä luoda uusi markkinapaikka siirtojenhallinnan tarpeisiin. Siirtojenhallinnassa sijaintitiedolla on suuri merkitys, koska siirtojenhallinnan toimenpiteet täytyy kohdistaa rajattuun osaan verkkoa. Muilla olemassa olevilla sähkömarkkinapaikoilla ei ole veloitetta ilmoittaa sijaintitietoa jonka vuoksi nykyisten markkinoiden, kuten päivän sisäisen markkinan, tarjouksia ei voida tehokkaasti hyödyntää Suomen sisäisiin siirtojenhallintatilanteisiin. Nykytilassa kaitaverkonhaltijan mFRR-reservissä on kolme siirtoaluetta, joiden mukaisesti mFRR-tarjoukset tulee jaotella. Kyseinen sijaintitiedon tarkkuustaso ei ole riittävä kaikkiin kantaverkon siirtojenhallinnan tarpeisiin. Fingrid tarvitsee mFRR-erikoissäätöjen lisäksi uusia siirtojenhallinnan keinoja. Siirtojenhallinnan näkökulmasta myös hitaammin kuin 12,5 tai 15 minuutissa (mFRR-vaatimus) aktivoituvat joustoresurssit ovat sähköjärjestelmälle hyödyllisiä.

Siirtojenhallinnan markkinapaikalle voivat osallistua myös sellaiset joustavat resurssit, jotka eivät kykene tarjoamaan joustoaan muille markkinoille esimerkiksi teknisten vaatimusten takia. Vaikka markkinapaikalle on tavoitteena saada erityisesti teknisesti reservimarkkinoille kykenemättömiä resursseja, voi siirtojenhallinnan markkinalle osallistua myös reservikykyisillä resursseilla (ottaen huomioon ehdoissa kohdassa 4 asetetut vaatimukset). Siirtojenhallinnan markkinan aikamääreet ja vaatimukset on sovitettu nykyisten markkinoiden aikamääreet huomioiden siten, että joustopalvelutoimittaja tietää siirtojenhallinnan energiamarkkinan tuloksen ennen esimerkiksi mFRR- ja aFRR-energiamarkkinoiden tarjoustenjätön päättymistä.

Kapacity.io:n lausunto

Kapacity.io:n lausunnossa esitettiin hankintaehtojen poikkeavuus muualla Euroopassa käytössä oleviin paikallisen jouston hankintaehtoihin. Capacity.io ei ole esittänyt tarkempaa erittelyä poikkeavuuksista, joten emme voi ottaa asiaan yksityiskohtaisesti kantaa. Yleisellä tasolla verkkoyhtiöiden näkemyksen mukaan pilotoitava markkina ei olennaisesti eroa muualla Euroopassa käytössä olevista paikallisista joustomarkkinoista. Verkkoyhtiö näkevät olennaisimpana erona joihinkin Euroopan maissa operatiivisessa käytössä tai pilottivaiheessa oleviin siirtojenhallinnan markkinoihin sen, että Fingridin ja Helen Sähköverkon nyt suunnittelema siirtojenhallinnan markkina on kanta- ja jakeluverkkojen yhteinen ja kattaa koko maan. Lisäksi kaupankäyntialustan toimittajalle on kilpailutuksessa asetettu kriteeriksi referenssit vastaavista markkinoista muista Euroopan maista.

Kapacity.io esitti huolen minimitarjouskoosta. Otamme aggregoinnin haasteet huomioon markkinan tuotteita määriteltessä. Pilotissa markkinalla on sallittu niin kutsuttu sopimuksellinen aggregointi, sillä itsenäisen aggregoinnin teknisten ja lainsäädännöllisten edellytysten kehys on vielä kesken erillisessä kansallisessa työryhmässä, jonka Fingrid on perustanut työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta.

Aggregoinnin helpottamiseksi pidämme siirtojenhallinnan markkinalla minimitarjouskoon pienenä. Siirtojenhallinnan markkinalla minimitarjouskoko on 0,1 MW. Lisäksi suunnitellut jouston hankinta-alueet kattavat koko Suomen ja ovat Helsingin sisäisiä alueita lukuun ottamatta maantieteellisesti laajoja ja noudattelevat Fingridin osalta kantaverkon pääsiirtoleikkauksia. Joustavien resurssien kokoaminen samaan joustoresurssiryhmään on mahdollista kunkin jouston hankinta-alueen maantieteelliseltä alalta. Samalla joustoresurssiryhmällä tulee olla lisäksi sama tasevastaava ja sama avoin toimittaja (eli sähkönmyyjä), jotta taseselvitys kyetään toteuttamaan.

- (8) Asianosainen on 3.1.2025 toimitetun täydennyksen taustadokumentissa vastannut Energiaviraston selvityspyynnössä esitettyihin kysymyksiin tarkentaen markkinoiden laajuutta ja käyttötarkoitusta, ehtojen voimassaoloa ja kuvannut siirtojenhallinnan vaikutuksia olemassa oleviin markkinoihin. Taustadokumentissa on todettu muun muassa seuraavaa:

Osana pilotista kerättävää kokemusta verkkoyhtiöt seuraavat, miten uusi markkina vuorovaikuttaa muiden energiemarkkinoiden kanssa.

...

*Pilottihankkeesta saadaan käytännön kokemusta tulevan verkkokoodin kansallista implementointia varten. Pilottihanketta seuraa Energiateollisuuden Sähkötutkimuspooli, joka kerää oppeja tulevaisuuden kansallista siirtojenhallinnan markkinan kehitystä varten. Pilottihanke kerää vasta-
vuoroisesti Sähkötutkimuspoolin kautta laajemmin muilta jakeluverkkoyhtiöiltä palautetta markkinapaikan kehittämiseksi.*

- (9) Asianosainen on toimittanut 17.1.2025 Energiavirastolle oma-aloitteisesti uutena täydennyksenä päivitetyt ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle, joihin asianosainen on Energiaviraston 12.12.2024 selvityspyynnön edellyttämien täydennysten lisäksi tehnyt muita muutoksia. Muutokset kohdistuvat ehtojen kohtiin 7 (Siirtojenhallinnan energiamaarkkina), 10 (Energiakäsittely energiataaseessa) sekä 11.2 (Energiamaaksu).
- (10) Energiavirasto lähetti 7.2.2025 asianosaiselle lisäselvityspyynnön, joissa se pyysi selventämään markkinoiden keskinäistä vaikutusta ja täydentämään vahvistettavaksi lähetettyä kokonaisuutta.
- (11) Asianosainen on toimittanut 5.3.2025 selvityksensä ja täydennetyt ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle. Asianosainen on vastannut Energiaviraston selvityspyynnössä esitettyihin kysymyksiin muun muassa seuraavaa:

Ehtojen pilottiluonteisuus

Verkkoyhtiöiden näkemyksen mukaan ehdotetulla siirtojenhallinnan markkinapaikalla toimitaan voimassa olevan soveltuvan lainsäädännön mukaisesti. Markkinapaikan ehtoja ja edellytyksiä haetaan hyväksyttäväksi määräaikaisina perustuen siihen, että ehdotetun markkinapaikan taustalla oleva verkkoyhtiöiden Siirtojenhallinnan markkinan hanke päättyy viimeistään 31.12.2027.

Siirtojenhallinnan markkinan hankkeessa on kyse konseptikehityksestä, jota Suomen viitekehityksessä ei ole aikaisemmin tehty. Hankkeen tärkeimpiä tavoitteita on selvittää, miten kuvatuunlainen markkina tulee suunnitella ja toteuttaa, jotta se täyttää erilaisten kanta- ja jakeluverkkoyhtiöiden tarpeet ja mahdollistaa kustannustehokkaan jouston hankinnan. Hankkeen puitteissa suunniteltu ja nyt Energiaviraston hyväksyttäväksi esitetty markkina on ensimmäinen konkreettinen markkina kanta- ja jakeluverkon siirtojenhallintaan, ja siinä kerätyt kokemukset on tarkoitus jakaa avoimesti kansallisesti, ja niitä voidaan käyttää tulevaisuudessa laajempien kansallisten siirtojenhallinnan markkinoiden ja niitä koskevan sääntelyn kehityksessä. Koska ensimmäiset ehdot ja edellytykset on kirjoitettu ennen käytännön kokemuksia, on mahdollista, että niihin on tarpeen tehdä myöhemmin muutoksia ja tarkennuksia.

Hankkeen osapuolet

Hankevalmistelu käynnistyi Fingridin ja Helen Sähköverkon aloitteesta vuoden 2023 lopulla. Alalle viestittiin ja valmistelussa osallistettiin työpajoin muita jakeluverkkoyhtiöitä alkuvuodesta 2024. Muilla verkkoyhtiöillä oli täten mahdollisuus osallistua suunnitteluun ja vaikuttaa hankkeeseen. Muut verkkoyhtiöt tekivät kukin osaltaan päätöksen, että ne eivät tässä vaiheessa ja tällä konseptilla jatka varsinaiseen hankkeeseen. Fingrid ja Helen Sähköverkko jatkoivat yhteishanketta. Markkina-alustan toimittajan hankinta toteutettiin Fingridin ja Helen Sähköverkon erityisalojen julkisena hankintana neuvottelumenettelyllä tämän työn käynnistyessä kesällä 2024. Kyseinen vaihe edellytti siihen osallistuvilta verkkoyhtiöiltä merkittävää sitoutumista koko hankkeeseen.

Nyt vahvistettavina olevien ehtojen hyväksynnän jälkeen varsinaisen markkinapohjaisen joustojen hankinnan alettua, on muilla verkkoyhtiöillä, mikäli ne päättävät hankkia saman kauppapaikan toimittajan, mahdollisuus liittyä tälle samalle markkinapaikalle koko hankkeen ajan. Vahvistettavana olevat ehdot ovat Fingridin ja Helen Sähköverkon puolesta vapaasti muiden verkkoyhtiöiden hyödynnettävissä.

Ehtojen suhde muuhun sääntelyyn

Energiavirasto totesi lisäselvityspyynnössään olevan mahdollista, että kysyntäjoustop verkkokoodi (NC DR) tulee voimaan jo ennen toimitettujen ehtojen mukaista pilotin päättymistä. Energiavirasto on pyytänyt selvitystä siitä, miten vältetään ristiriidat mahdollisessa tilanteessa, jossa nämä ehdot olisivat voimassa samaan aikaan uuden verkkosäännön kanssa.

Siirtojenhallinnan markkinan ehdot ja edellytykset on kirjotettu voimassa olevan soveltuvan lainsäädännön puitteissa. Kuten kohdassa 2.1 todettiin, ehdot ja edellytykset sekä markkinan käytännöt tarkistetaan ja tarvittaessa päivitetään lainsäädännön asettamien siirtymäaikojen puitteissa, jos ehtoja koskeva lainsäädäntö muuttuu.

Siirtojenhallinnan markkinaa ja siihen liittyviä ehtoja suunniteltaessa NC DR luonnosten ja niiden pohjana olleiden ACER:n puiteohjesäännön (2022) kirjaukset on otettu alusta asti huomioon. NC DR:n luonnosten siirtojenhallinnan markkinaa koskevat kirjaukset koskevat pääosin markkinoiden toimintaan liittyviä periaatteita ja vastuita sekä jatkossa tapahtuvaa eu-rooppalaista harmonisointia.

Siirtojenhallinnan markkinan määrittelyissä mm. seuraavat tekijät heijastavat NC DR:n luonnoksissa esitettyjä periaatteita:

- Markkinoilla olevat roolit ovat NC DR:n mukaiset. Markkina-alustan hankinnan vaatimusmäärittelyssä markkinapaikan operaattorin, joustorekisterin ja TSO-DSO koordinaattorin roolit oli eritelty, vaikkakin kilpailutuksessa kaikkia toiminnallisuuksia pyydettiin markkinapaikan tarjoajalta;*
- Kaikenlaiset teknologiat voivat osallistua markkinalle yhtäläisin vaatimuksin;*
- Markkinapaikan minimitarjouskoko on matala, 0,1 megawattia;*

- *Markkinatoimijat voivat osallistua samalla resurssilla usealle markkinalle yhtä aikaa kuitenkin huolehtien, että samaa joustokapasiteettia ei myydä kahteen kertaan;*
- *Markkinalle osallistuville joustoresursseille ei tehdä esihyväksyntävaiheessa säättökoetta (prequalification) vaan aktivointien toteutumista tarkastellaan jälkikäteen (product verification);*
- *Yhden verkkoyhtiön hyväksymät joustoresurssit ovat kaikkien markkinalla olevien verkkoyhtiöiden käytössä verkkoon liittävän verkkoyhtiön hyväksynnällä;*
- *Käytetty tuoterakenne mahdollistaa pidemmän aikavälin kapasiteettikaupan sekä lyhyen aikavälin energiaan perustuvan kaupan; sekä*
- *Jouston hankinnan koordinaatio on mahdollistettu kanta- ja jakeluverkkoyhtiöiden välillä. Lisäksi on syytä todeta, ettei edellä mainittujen periaatteiden toteuttaminen käytännössä ole triviaalia ja käytännön kokemukset tulevat olemaan ensiarvoisen tärkeitä verkkokoodin onnistuneessa kansallisessa implementoinnissa.*

Yhteensovittaminen kantaverkkoyhtiötä koskevien säädösten kanssa

Fingrid käyttää siirtojenhallinnan markkinapaikkaa ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyyn Suomen tarjousalueen sisällä vastaavalla tavalla, kuin muita jo käytössä olevia siirtojenhallinnan keinoja, kuten mFRR-erikoissäättöjä. Periaatteet on kuvattu Fingridin Siirtojenhallintapolitiikassa.

Siirtojenhallinnan markkinapaikalta Fingrid tekee jouston hankintaa vuorokausimarkkinoiden (DA) jälkeen, eikä tämä vaikuta DA-markkinoille annettaviin tarjousalueiden välisiin siirtokapasiteetteihin. Periaate on, että siirtojenhallinnan markkinapaikalla olevia resursseja käyttämällä voidaan pitää kantaverkon siirrot Suomen tarjousalueen sisällä käyttövarmalla tasolla niin normaalitilanteessa kuin myös häiriöiden jälkeisessä tilanteessa.

Siirtojenhallinnan toimenpiteissä Fingrid toimii CACM-asetuksen artiklan 35 ja sen velvoittamana hyväksytyin kapasiteetin laskenta-alueen siirtoverkonhaltijoiden koordinoitua ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyä ja vastakauppaa koskevan yhteisen menetelmän mukaisesti huomioiden, että metodologiaa ei ole vielä täysimääräisesti implementoitu. Esimerkiksi koordinoitua ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyä ei pohjoismaisella tasolla tehdä tällä hetkellä RCC:n toimesta. RCC laskee markkinatulokseen perustuvaa käyttövarmuuslaskentaa (CSA), jota pohjoismaiset TSO:t käyttävät indikaationa mahdollisiin haasteisiin erityisesti seuranta-alueen ulkopuolisten vikatapahtumien (contingency) vaikutuksista oman alueen siirtoihin. Yhteistyössä RCC ja TSO:t voivat suunnitella, miten tilanteissa voisi toimia ja mitä resursseja voisi olla käytettävissä, jos tarve konkretisoituu. RCC fasilitoi suunnittelua varten keskustelut TSO:iden kesken. RCC:n tehtäviin tulee myöhemmässä vaiheessa kuulumaan Remedial Action Optimization, jonka tarkoitus on optimoida siirtojenhallintatoimenpiteitä pohjoismaisella alueella. Tällä hetkellä koordinoitua tehdään pääosin TSO-TSO välisesti, mutta laajemmissa häiriöissä tai haastavissa tilanteissa on olemassa prosessi, jossa RCC ottaa koordinaatiovastuun (CGS).

Pohjoismaisen menetelmän mukaisesti ajojärjestyksen uudelleenmäärittely tehdään niin lähellä käyttöhetkeä, kun on tarpeen.

Siirtojenhallintaan liittyvien velvoitteiden muuttuessa ja menetelmien kehittyessä ne otetaan yhtäläisesti käyttöön siirtojenhallinnan markkinapaikalla kuin muissakin Fingridin siirtojenhallinnan keinoissa.

Kaupankäynnin tuotteet ja vaikutukset muihin markkinoihin

Uuden siirtojenhallinnan markkinan tuotteet ovat peruseriaatteeltaan lähellä mFRR-markkinan tuotteita, mutta uusissa tuotteissa on mukana myös tarkat sijainti- ja verkkotiedot, markkinan tekniset vaatimukset ovat kevyemmät ja kaupankäynnin ajankohdat eroavat mFRR-markkinasta. Lisäksi on huomioitava, että uusi markkina on tarkoitettu siirtojenhallintaan, kun taas reservimarkkinat on tarkoitettu tasehallintaan. Tasehallinnan lisäksi kantaverkonhaltijalla on Energiaviraston vahvistamien mFRR-ehtojen mukaisesti mahdollisuus hyödyntää mFRR-erikoissäättöjä siirtojenhallinnan tarpeisiin (ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyssä tai vastakaupoissa). Koska siirtojenhallinnassa joustoilla on tarkoitus ratkaista yksittäisiin verkkokomponentteihin tai verkon siirtorajapintoihin kohdistuvia pullonkauloja, tarkat sijaintitiedot resursseista ovat välttämättömiä jouston kohdistamisen kannalta.

Fingridin ja Helen Sähköverkon näkemyksen mukaan uusi joustomarkkina mahdollistaa arvonluonnin myös sellaisille joustaville resursseille, jotka eivät toistaiseksi osallistu aktiivisesti sähkömarkkinoille joustokyvyllään. Näin ollen sähkömarkkinoiden likviditeetti paranee kokonaisuutena, vaikka osa uuden markkinan tarjonnasta ajoittain mahdollisesti siirtyisikin muilta markkinoilta. Pitämällä tekniset vaatimukset kevyinä, sovittamalla siirtojenhallinnan markkinan kaupankäynnin aikamääreet muiden markkinoiden ajoitusten kanssa ja kohtelemalla kaikkea tarjontaa tasapuolisesti, mahdollistetaan tarjonnan vapaa liikkuvuus ja osallistuminen usealle markkinalle.

Resurssien mahdollinen siirtyminen markkinoiden välillä on markkinatoimijoiden päätös, ja ennen markkinan avaamista sen laajuutta ja vaikutuksia on mahdotonta arvioida. Fingrid ja Helen Sähköverkko odottavat jo muille markkinoille joustokykyään tarjoavien resurssien siirtymisen siirtojenhallinnan markkinalle olevan maltillista markkinan kypsymättömyyden ja muihin markkinapaikkoihin verrattuna huomattavasti satunnaisemman kaupankäynnin vuoksi. Fingridin käymien asiakaskeskusteluiden perusteella on kuitenkin ilmennyt, että eteläisestä Suomesta löytyy merkittävää joustopotentiaalia kohteista, jotka eivät kykene osallistumaan reservimarkkinoille, mutta jotka kykenisivät osallistumaan siirtojenhallinnan markkinalle.

- (12) Täydennettyjen ehtojen mukaan ehdot ja edellytykset ovat määräaikaisten ja niitä sovelletaan Fingridin ja Helen Sähköverkon siirtojenhallinnan markkinan hankkeessa 31.12.2027 asti. Jos ehtojenalaista toimintaa koskeva lainsäädäntö muuttuu, niin nämä ehdot ja markkinan käytännöt tarkistetaan ja tarvittaessa päivitetään lainsäädännön asettamien siirtymäaikojen puitteissa. Asianosaisen

toimittaman vastineen mukaan markkinapaikan ehtoja ja edellytyksiä haetaan hyväksyttäväksi määräaikaisina perustuen siihen, että ehdotetun markkinapaikan taustalla oleva verkkoyhtiöiden Siirtojenhallinnan markkinan hanke päättyy viimeistään 31.12.2027.

- (13) Valvontalain 12 a §:n mukaisesti Energiavirasto järjesti 17.3 – 7.4.2025 julkisen kuulemisen, jossa vahvistuspäätöksen kohteena oleville toiminnanharjoittajille, heidän asiakkailleen ja muille sidosryhmille varattiin mahdollisuus lausua näkemyksensä vahvistuspäätösluonnoksesta sekä siinä vahvistettavien ehtojen sisällöstä. Lausuntopyyntö päätösluonnoksesta liitteineen julkaistiin valtion lausuntopalvelussa (lausuntopalvelu.fi).
- (14) Lausuntonsa ehdoista antoi kolme sidosryhmien edustajaa. Lausunnoissa otettiin kantaa uuden perustettavan markkinan vaikutuksista olemassa oleviin markkinoihin ja joustomarkkinan toimivuuteen.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Sähkömarkkinalaki (588/2013)

Sähkömarkkinalain 3 §:n mukaan laissa tarkoitetaan:

1) sähköverkolla toisiinsa liitetyistä sähköjohdoista, sähköasemista sekä sähköverkon käyttöä ja sähköverkkopalveluiden tuottamista palvelevista muista sähkölaitteista ja sähkölaitteistoista, järjestelmistä ja ohjelmistoista muodostettua kokonaisuutta, joka on tarkoitettu sähkönsiirtoon tai jakeluun;

--

9) verkonhaltijalla elinkeinonharjoittajaa, jolla on hallinnassaan sähköverkkoa ja joka harjoittaa luvanvaraista sähköverkkotoimintaa tässä verkossa;

Sähkömarkkinalain 23 a §:n 1 momentin mukaan sähköverkon varman, luotettavan ja tehokkaan käytön edellyttämien tuotteiden ja palvelujen hankintaehtojen on oltava puolueettomia, avoimia ja syrjimättömiä sekä yhteensopivia muiden verkonhaltijoiden vastaavien ehtojen kanssa. Ehdossa on varmistettava, että kaikilla vaatimukset täyttävillä verkon käyttäjillä ja sähkömarkkinoiden osapuolilla on mahdollisuus tarjota palveluitaan verkonhaltijoille. Ehtojen on lisäksi täytettävä kansallisten standardituotteiden asettamat vaatimukset, jos sähköverkon varman, luotettavan ja tehokkaan käytön edellyttämien tuotteiden ja palvelujen hankintaa varten on määritelty sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 6 c §:ssä tarkoitettuja kansallisia standardituotteita. Ehdot on valmisteltava koordinoitusti järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan ja muiden verkonhaltijoiden kanssa ja niiden valmistelussa on kuultava asiaankuuluvia verkon käyttäjiä ja sähkömarkkinoiden osapuolia.

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013, jäljempänä "valvontalaki")

Valvontalain 10 §:n 1 momentin mukaan Energiaviraston tulee päätöksellään (vahvistuspäätös) vahvistaa verkonhaltijan, järjestelmävastaavan

kantaverkonhaltijan ja järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan sekä nesteytetyn käsittelylaitoksen haltijan noudatettaviksi seuraavat palvelujen ehdot ja palvelujen hinnoittelua koskevat menetelmät ennen niiden käyttöönottamista:

--

6 a) sähköverkonhaltijan verkon varman, luotettavan ja tehokkaan käytön edellyttämien tuotteiden ja palvelujen hankintaehdot

--

Valvontalain 10 §:n 4 momentin mukaan vahvistuspäätös, jossa määrätään 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista menetelmistä, on voimassa kahden toisiaan seuraavan neljän vuoden pituisen valvontajakson ajan. Jos verkonhaltija on aloittanut toimintansa muihin verkonhaltijoihin sovellettavan valvontajakson ollessa kesken, on 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu vahvistuspäätös kuitenkin voimassa kyseisen valvontajakson loppuun. Vahvistuspäätös, jossa määrätään 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista ehdoista, edellytyksistä ja tariffeista, on voimassa Energiaviraston määräämän enintään kahden vuoden pituisen ajan. Muut 1 momentissa tarkoitettut päätökset ovat voimassa toistaiseksi tai, jos erityistä syytä on, päätöksessä määrätyn määräajan.

Valvontalain 12 §:n 1 momentin mukaan sähköverkonhaltijaan ja järjestelmävastaavaan kantaverkonhaltijaan kohdistuvan vahvistuspäätöksen tulee perustua niihin perusteisiin, joista säädetään:

- 1) sähkömarkkina-asetuksissa sekä sen nojalla annetuissa säännöksissä;
- 2) sähkökauppa-asetuksessa sekä sen nojalla annetuissa täytäntöönpanosäädöksissä ja delegoiduissa säädöksissä;
- 4) kantaverkonhaltijaan kohdistuvassa lainvoimaisessa päätöksessä, joka on annettu yhteistyövirastoasetuksen 6 artiklan 10 kohdan nojalla.

Valvontalain 12 a §:n 1 momentin mukaan Energiaviraston tulee julkaista 10 ja 11 §:ssä tarkoitettujen vahvistuspäätösten yhteydessä on julkaistava yksityiskohtaiset tiedot 10 §:ssä tarkoitettujen verkonhaltijan verkkotoiminnan tuoton ja siirto- ja jakelupalvelusta perittävien maksujen määrittämistä koskevista menetelmistä ja kustannuksista.

Valvontalain 12 a §:n 2 momentin mukaan Energiaviraston on ennen 10 §:ssä tarkoitettujen vahvistuspäätösten antamista järjestettävä julkinen kuuleminen, jossa vahvistuspäätöksen kohteena oleville toiminnanharjoittajille, heidän asiakkailleen ja muille sidosryhmille varataan mahdollisuus lausua näkemyksensä vahvistuspäätösten sekä niiden sisältämien menetelmien ja ehtojen sisällöstä. Jos vahvistuspäätöksen antamista edeltävästä julkisesta kuulemisesta on säädetty 2 §:ssä tarkoitettussa Euroopan unionin lainsäädännössä, sovelletaan julkisen kuulemisen järjestämiseen unionin lainsäädännössä säädettyä menettelyä.

Valvontalain 13 §:n 1 momentin mukaan Energiavirasto voi muuttaa vahvistuspäätöstä antamallaan uudella päätöksellä, jonka käsittely on tullut viireille vahvistuspäätöksen kohteen hakemuksesta tai Energiaviraston omasta aloitteesta. Määräajaksi annettua vahvistuspäätöstä voidaan muuttaa

päätöksen kohteen tai Energiamarkkinaviraston aloitteesta ja toistaiseksi voimassa olevaa vahvistuspäätöstä Energiamarkkinaviraston aloitteesta, jos:

- 1) päätöksen kohde on antanut virheellisiä tai puutteellisia tietoja, jotka ovat vaikuttaneet päätöksen sisältöön;
- 2) muutos perustuu lainsäädännön muuttumiseen;
- 3) muutos perustuu muutoksenhakutuomioistuimen antamaan ratkaisuun;
- 4) muutokseen on painava syy päätöksen antamisen jälkeen tapahtuneen olosuhteiden olennaisen muutoksen johdosta;
- 5) muutokseen on painava syy vanhentuneiden ehtojen tai hinnoittelujärjestelyjen uudistamisen johdosta; tai
- 6) muutos on tarpeen Suomea sitovan kansainvälisen velvoitteen täytäntöön panemiseksi.

Valvontalain 30 §:n 1 momentin mukaan valvottavaa toimintaa harjoittavan elinkeinonharjoittajan ja REMIT-asetuksen 13 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden tai päämiehen on annettava Energiavirastolle mainitussa laissa tarkoitettujen valvontatehtävien hoitamiseksi tarpeelliset tiedot ja asiakirjat. Tämän lisäksi Energiavirastolle on annettava muiden tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi tai kansainvälisten sopimusvelvoitteiden täyttämiseksi tarpeellisia tilasto- ja muita tietoja.

Valvontalain 38 §:n mukaan Energiaviraston mainitun lain nojalla antamaa päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei Energiavirasto tai hallintotuomioistuin toisin määrää. Päätöstä, joka koskee virheellisesti perityn maksun palauttamista yksittäiselle asiakkaalle, tai päätöstä, joka koskee uhkasakon maksettavaksi tuomitsemista, ei kuitenkaan saa panna täytäntöön ennen kuin se on lainvoimainen.

Euroopan komission asetus (EU) 2015/1222

35 artiklan mukaan:

”4. Kunkin siirtoverkonhaltijan on pidättäydyttävä yksipuolisista tai koordinoimattomista ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyä ja vastakauppaa koskevista toimenpiteistä, joilla on rajat ylittävää merkitystä. Kunkin siirtoverkonhaltijan on koordinoitava ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyyn ja vastakauppaan liittyvien resursien käyttöä ottaen huomioon niiden vaikutuksen käyttövarmuuteen ja taloudelliseen tehokkuuteen.”

Johtopäätökset

Energiaviraston toimivalta

- (15) Asianosainen on sähkömarkkinalain 3 §:n 9 kohdan tarkoittama verkonhaltija, jolla on hallinnassaan sähkömarkkinalain 3 §:n 1 kohdan tarkoittamaa sähköverkkoa ja joka harjoittaa luvanvaraista sähköverkkotoimintaa tässä verkossa.
- (16) Asianosainen on toimittanut Energiavirastolle pyynnön vahvistaa laatimansa ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle. Kyseisissä ehdoissa on kyse valvontalain 10 §:n 1 momentin 6 a kohdassa tarkoitettuista sähköverkonhaltijan verkon varman, luotettavan ja tehokkaan käytön edellyttämien tuotteiden ja palvelujen hankintaehdoista, jotka Energiaviraston tulee päätöksellään (vahvistuspäätös) vahvistaa verkonhaltijan noudatettaviksi. Energiavirastolla on siten toimivalta päättää asianosaisen toimittamien ehtojen vahvistamisesta niillä perusteilla, joista valvontalaissa tarkemmin säädetään.

Päätöksen voimassaolo

- (17) Valvontalain 10 §:n 4 momentin mukaan 1 momentin 6 a kohdassa tarkoitetut vahvistuspäätökset ovat voimassa toistaiseksi tai, jos erityistä syytä on, päätöksessä määrätyn määräajan.
- (18) Asianosainen on vastineessaan 4.3.2025 todennut, että markkinapaikan ehtoja ja edellytyksiä haetaan hyväksyttäväksi määräaikaisina perustuen siihen, että ehdotetun markkinapaikan taustalla oleva verkkoyhtiöiden Siirtojenhallinnan markkinan hanke päättyy viimeistään 31.12.2027. Vahvistettavaksi toimitetuissa ehdoissa on todettu, että jos ehtojenalaista toimintaa koskeva lainsäädäntö muuttuu, niin ehdot ja markkinan käytännöt tarkistetaan ja tarvittaessa päivitetään lainsäädännön asettamien siirtymäaikaisten puitteissa.
- (19) Energiavirasto toteaa, että valvontalain 10 §:n pääsäännön mukaan vahvistuspäätökset ovat voimassa toistaiseksi. Verkonhaltijan joustopalvelujen hankinnan edellytyksenä on se, että verkonhaltijalle on vahvistettu tätä tarkoitusta varten hankintaehdot. Hankintaehtojen vahvistus valvontalain 10 §:n nojalla ei toisaalta itsessään suoraan velvoita verkonhaltijaa hankkimaan ehtojen mukaisia tuotteita tai palveluita. Velvollisuutta verkon varman, luotettavan ja tehokkaan käytön edellyttämien tuotteiden ja palvelujen hankintaan arvioidaan erikseen sähkömarkkinalain säännösten perusteella.
- (20) Valvontalain 10 §:n mukaan ehdot voidaan vahvistaa määräajaksi erityisestä syystä. Asianosaisen 4.3.2025 toimittaman selvityksen perusteella ehdot on pyydetty vahvistettavan määräaikaisesti sen vuoksi, että asianosainen suunnittelee tällä hetkellä käyvänsä kauppaa joustopalveluilla ainoastaan vuoden 2027 loppuun asti. Energiavirasto toteaa, ettei vahvistuspäätöksen antaminen määräaikaisena ole perusteltua yksinomaan tällä perusteella, koska vahvistuspäätöksen voimassaolo ei edellä todetusti itsessään velvoita asianosaista hankkimaan joustopalveluita. Joustopalveluiden hankintaa koskevan hankkeen määräaikainen voimassaolo ei siten estä ehtojen vahvistuspäätöksen antamista toistaiseksi voimassa olevana.
- (21) Energiavirasto toteaa, että edellytykset määräaikaisen vahvistuspäätöksen muuttamiselle ovat valvontalain 13 §:ssä tiukemmin rajatut kuin edellytykset toistaiseksi

voimassa olevan vahvistuspäätöksen muuttamiselle. Määräaikaisen vahvistuspäätöksen lähtökohtana on se, että päätös on voimassa määräajan, eikä sitä muuteta kesken määräaikaa. Tällöin määräaikaa asetettaessa tulisi myös olla tarpeeksi luotettavasti todettavissa, ettei määräaikaista vahvistuspäätöstä tule olemaan muista kuin laissa säädetyistä erityisistä syistä tarpeen muuttaa. Asianosaisen toimittaman selvityksen mukaan ehtoihin voi olla tarpeen tehdä myöhemmin muutoksia ja tarkennuksia sen vuoksi, että kyseessä on ensimmäiset ehdot ja edellytykset, jotka on kirjoitettu ennen käytännön kokemuksia markkinan toiminnasta. Näin ollen ei voida sulkea pois mahdollisuutta, että ehtoja olisi asianosaisen omasta tahdosta tarpeen päivittää kesken asianosaisen ehdottaman määräajan valvontalain 13 §:ssä säädetyistä edellytyksistä poikkeavalla perusteella. Toistaiseksi voimassa oleva vahvistuspäätös mahdollistaa ehtojen jouhevamman päivittämisen tarpeen ilmetessä.

- (22) Edellä esitetyin perustein Energiavirasto toteaa, että ehdot on vahvistettava toistaiseksi voimassa olevina.
- (23) Valvontalain 38 §:n pääsäännön mukaisesti vahvistuspäätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Vahvistettavien ehtojen lainmukaisuus

- (24) Energiavirasto toteaa, että vahvistuspyynnön kohteena olevissa ehdoissa on kyse valvontalain 10 §:n 1 momentin 6 a kohdan tarkoittamista sähköverkonhaltijan verkon varman, luotettavan ja tehokkaan käytön edellyttämien tuotteiden ja palvelujen hankintaehdoista, jotka Energiaviraston tulee päätöksellään (vahvistuspäätös) vahvistaa ennen niiden käyttöönottamista.
- (25) Nyt vahvistettavat hankintaehdot ovat Fingrid Oyj:n ja Helen Sähköverkko Oy:n yhdessä laatimat. Asianosaisen toimittaman selvityksen mukaan muilla verkonhaltijoilla on ollut mahdollisuus osallistua suunnitteluun ja vaikuttaa hankkeeseen. Muut verkonhaltijat ovat kuitenkin päättäneet tässä vaiheessa ja tällä konseptilla jäädä pois varsinaisesta siirtojenhallinnan markkinapaikan hankkeesta. Energiavirasto toteaa, että ehdot täyttävät siten sähkömarkkinalain 23 a §:ssä säädetyt edellytykset ehtojen yhteensopivuudesta muiden verkonhaltijoiden vastaavien ehtojen kanssa sekä ehtojen valmistelusta koordinoitusti järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan ja muiden verkonhaltijoiden kanssa.
- (26) Energiavirasto toteaa, että ehdotuksen mukainen joustomarkkina voisi aiheuttaa ristiriitoja Euroopan komission kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa koskevien suuntaviivojen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) 2015/1222 (jäljempänä CACM suuntaviivat) kanssa. CACM suuntaviivojen 35 artiklan mukaisesti kunkin siirtoverkonhaltijan on pidättäydyttävä yksipuolisista tai koordinoimattomista ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyä ja vastakauppaa koskevista toimenpiteistä, joilla on rajat ylittävää merkitystä, ja toisaalta Fingridin joustomarkkinalla kaupattavat tuotteet ovat käytännössä ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyä. Energiavirasto toteaa Fingridin toimittamaan lausuntoon perustuen, että Fingrid toimii siirtojenhallinnan toimenpiteissä CACM artiklan 35 mukaisen koordinoitua ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyä ja vastakauppaa koskevan yhteisen menetelmän mukaisesti huomioiden, että metodologiaa ei ole vielä täysimääräisesti implementoitu, ja koordinoitua ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyä ei pohjoismaisella

tasolla tehdä tällä hetkellä pohjoismaisen alueellisen koordinoitikeskuksen (Nordic RCC) toimesta. Fingrid käyttää siirtojenhallinnan markkinapaikkaa ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyyn Suomen tarjousalueen sisällä vastaavalla tavalla, kuin muita jo käytössä olevia siirtojenhallinnan keinoja. Fingrid tekee jouston hankintaa ehtojen mukaiselta markkinapaikalta vuorokausimarkkinoiden jälkeen, joten hankinta ei vaikuta näille markkinoille annettaviin siirtokapasiteetteihin. Energiavirasto toteaa, että Fingridin uuden joustomarkkinan käyttöönotto on tärkeä kehitysvaihe joustomarkkinoiden kehityksessä ja tiedonhankinnassa, ja että Fingridin lausuntoon perustuen siirtojenhallintaan liittyvien velvoitteiden muuttuessa ja menetelmien kehittyessä ne otetaan yhtäläisesti käyttöön siirtojenhallinnan markkinapaikalla. Energiavirasto katsoo täten Fingridin esittämän selvityksen perusteella, että ehdotus on CACM suuntaviivojen 35 artiklan edellytysten puolesta hyväksyttävissä päätöksen antamishetkellä saatavilla olevan tiedon valossa.

- (27) Energiavirasto toteaa, että joustomarkkinan toteutustapaan liittyy epävarmuutta tulevan kulutusjouston verkkosäännön takia. Energiavirasto katsoo, että ehdot on pyritty laatimaan mahdollisuuksien mukaan vastaamaan tulevan verkkosäännön luonnoksia sekä ACER:n puiteohjesääntöä. Energiavirasto katsoo myös, että epävarmuuksista huolimatta käytännön kokemusten saaminen joustomarkkinoiden toiminnasta on tärkeitä myös kansallisen lainsäädännön kehittämiseksi. Mikäli tulevan lainsäädännön ja vahvistettavien ehtojen välillä ilmenee myöhemmin ristiriitajoja, ehtoja voidaan valvontalain 13 §:n nojalla muuttaa asianosaisen tai Energiaviraston aloitteesta uutta lainsäädäntöä vastaavaksi.
- (28) Energiavirasto katsoo asianosaisen 4.3.2025 toimittamaan vastineeseen perustuen, että ehdotuksen mukainen uusi joustomarkkina todennäköisesti mahdollistaisi uusien resurssien osallistumisen markkinoille. Energiavirasto toteaa, että vaikka osa tarjonnasta saattaisi siirtyä uudelle joustomarkkinalle muilta markkinoilta, ehtojen mukainen malli todennäköisesti kasvattaisi markkinoiden kokonaisliikviditeettiä. Ehdotuksen mukainen malli ei myöskään estäisi resurssien liikkumista markkinaehtoisesti eri markkinoiden välillä.
- (29) Energiavirasto on valvontalain 12 a §:n edellyttämällä tavalla järjestänyt ennen vahvistuspäätöksen antamista julkisen kuulemisen, jossa vahvistuspäätöksen kohteena oleville toiminnanharjoittajille, heidän asiakkailleen ja muille sidosryhmille on varattu mahdollisuus lausua näkemyksensä vahvistuspäätösten sekä niiden sisältämien menetelmien ja ehtojen sisällöstä.
- (30) Energiavirasto on tutkinut vahvistettavaksi pyydettyjen ehtojen (Ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle) lainmukaisuuden. Energiavirasto toteaa, että asiassa saadun selvityksen perusteella edellä mainitut ehdot täyttävät niille valvontalain 12 §:n 1 momentissa asetetut vaatimukset ja ovat siten hyväksyttävissä.
- (31) Energiavirasto on tutkinut ehtojen sisällön vahvistuspäätöksen antamishetkellä saatavilla olevien tietojen ja asianosaisen selvityksen perusteella. Energiavirasto toteaa, että joustopalveluiden markkinoiden kehitys on vahvistuspäätöksen antamishetkellä varhaisessa vaiheessa, eikä käytännön kokemuksia ehtojen toimivuudesta tai markkinapaikan vaikutuksista muihin markkinoihin ja niiden volyymeihin ole siten toistaiseksi kertynyt. Selvyyden vuoksi Energiavirasto toteaa, että virasto tulee seuraamaan markkinoiden kehitystä ja voi valvontalain 30 §:n 1 momentissa

säädetyin tiedonsaantioikeutensa nojalla pyytää asianosaiselta lisätietoja markkinoiden toimivuudesta. Mikäli myöhemmin saatujen tietojen perusteella osoittautuisi, etteivät ehdot täytä valvontalain 12 §:n 1 momentissa asetettuja vaatimuksia, Energiavirasto voi myöhemmin valvontalain 13 §:n nojalla muuttaa tätä vahvistuspäätöstä.

Sovelletut säännökset

Sähkömarkkinalaki (588/2013) 3 §, 23 a §

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) 10 §, 12 §, 12 a §, 13 §, 38 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Tiedoksianto

Päätös annetaan hallintolain (434/2003) mukaisesti tiedoksi asianosaiselle sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:n mukaisena tavallisena sähköisenä tiedoksiantona sähköpostitse.

Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Verkkoinsinööri, Sari Kolu
puh. 029 5050096,
sähköposti sari.kolu@energiavirasto.fi

Liitteet	Valitusosoitus Ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan joustokapasiteetin ja joustoenergian toimitajalle
Jakelu	Fingrid Oyj
Maksutta	

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus hallintopäätöksestä

Energiaviraston antamaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valituskelpoisella hallintopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Mikäli päätös annetaan hakijalle tiedoksi sähköisenä viestinä, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksiantopäivää ei oteta lukuun.

Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Kun valituksen tekemisen määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Määräaikaisten laskemisesta säädetään säädettyjen määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930).

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä tuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi tuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiestä käytettäessä valtakirja, sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on

**Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI**

**faksi: 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi**

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.

Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Valituksen käsittelystä markkinaoikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu.

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 2440 euroa.

Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajan-tasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomiois-tuinmaksulaki#P5>) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Fingrid Oyj ja Helen Sähköverkko Oy

Ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle

12.3.2025

Ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan
joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle

12.3.2025

Tunnus:
FG-2024/679

Sisällysluettelo

1	Johdanto	3
2	Määritelmät	4
3	Jouston hankinta	6
4	Joustopalvelutoimittajalle asetetut vaatimukset	6
5	Joustoresurssille ja Joustoresurssiryhmälle asetetut vaatimukset	8
6	Siirtojenhallinnan kapasiteettimarkkina	9
7	Siirtojenhallinnan energiamarkkina	11
8	Joustopalvelutoimittajan raportointi	14
9	Joustoenergian ja ylläpidetyn joustokapasiteetin todentaminen	14
9.1	Toimitetun joustoenergian todentaminen	14
9.2	Ylläpidetyn joustokapasiteetin todentaminen	14
10	Energiäkäsittely energiataseessa	15
11	Maksut ja maksuehdot	16
11.1	Kapasiteettikorvaus	16
11.2	Energiamaksu.....	16
11.3	Laskutus	17
12	Ylivoimainen este	17
13	Kaupankäyntiosapuolten vastuut ja velvollisuudet	18

Ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan
joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle

12.3.2025

Tunnus:
FG-2024/679

1 Johdanto

Näissä ehtoissa ja edellytyksissä määritettyä kanta- ja jakeluverkon yhteistä siirtojenhallinnan markkinapaikkaa sovelletaan sähköverkon kuormitus- ja siirtotilanteiden hallintaan.

Fingrid käyttää siirtojenhallinnan markkinapaikan tarjouksia kantaverkon siirtojenhallintaan sellaisissa normaali-, vika- ja häiriötilanteissa, joissa markkinapaikkojen tarjoukset ja kahdenvälisen sopimusten mukaiset keinot ovat Fingridin Siirtojenhallintapolitiikan¹ mukaisia ensisijaisia siirtojenhallinnan keinoja. Fingrid hyödyntää ehtojen mukaista siirtojenhallinnan markkinaa valtakunnan tason 400 kV kantaverkon pullonkaulatilanteiden ratkaisemiseen. Fingrid käyttää siirtojenhallinnan markkinapaikkaa osana muita kantaverkon siirtojenhallinnan keinoja.

Helen Sähköverkko käyttää siirtojenhallinnan markkinan tarjouksia oman jakeluverkoalueensa sisäisten siirtojen pullonkaulatilanteiden ratkaisemiseen osana muita jakeluverkon siirtojenhallinnan keinoja.

Molemmat verkkoyhtiöt voivat käyttää niitä joustokapasiteetti- ja joustoenergiatarjouksia, jotka ovat verkkoyhtiölle oleellisilla Jouston hankinta-alueilla. Siirtojenhallinnan joustokapasiteetti- ja joustoenergiamarkkinalle voivat osallistua Joustopalvelutoimittajat, joilla on ohjauksessaan joustokykyisiä resursseja missä tahansa sijainnissa Suomessa, pois lukien Ahvenanmaalla.

Sähkömarkkinalaki edellyttää joustopalveluihin osallistuvien jakelu- ja kantaverkonhaltijoiden hankkivan palvelut avointen ja syrjimättömien menettelyjen mukaisesti. Tämän asiakirjan ehtoja sovelletaan jakelu- ja kantaverkon yhteisellä Kauppapaikalla käytävään joustokaupankäyntiin.

Tämä asiakirja määrittelee näitä ehtoja soveltavien jakelu- ja kantaverkkoyhtiöiden (jäljempänä Verkkoyhtiö) sähköverkon siirtojenhallintaan tarkoitettujen joustopalvelujen hankintaan liittyvät ehdot ja edellytykset joustokapasiteetin sekä joustoenergian tarjoajille (jäljempänä Joustopalvelutoimittaja) näiden tarjotessa joustokapasiteettia tai joustoenergiaa Verkkoyhtiölle yhtiöiden yhteisen Kauppapaikan kautta.

Verkkoyhtiöllä on oikeus julkaista Verkkoyhtiölle tarjotun joustokapasiteetin ja joustoenergian kokonaisostomäärät aikayksiköittäin ilman toimittajien yksilöintiä.

Jos ehtojen alaista toimintaa koskeva lainsäädäntö muuttuu, niin nämä ehdot ja markkinan käytännöt tarkistetaan ja tarvittaessa päivitetään lainsäädännön asettamien siirtymäaikojen puitteissa.

¹ [Linkki](#) Fingridin Siirtojenhallintapolitiikkaan

Ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan
joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle

12.3.2025

Tunnus:
FG-2024/679

2 Määritelmät

Tässä asiakirjassa käytetään seuraavia määritelmiä:

Aktivoinnin tehonmuutosajalla tarkoitetaan aikaa, joka kuluu siihen, että Joustoressiryhmä saavuttaa hyväksytyyn Energiatarjouksen mukaisen tehon.

Alassäädöllä tarkoitetaan sähkön tuotannon tai verkkoon syötetyn sähkötehon vähennystä tai sähkön kulutuksen tai verkosta otettavan sähkötehon lisäystä.

Avoimella toimittajalla tarkoitetaan sähköntoimittajaa, joka toimittaa asiakkaalleen kaiken tämän tarvitseman sähkön tai sähköntoimittajaa, joka tasapainottaa asiakkaan sähköntuotannon ja -hankinnan sekä sähkönkäytön ja -toimituksen erotuksen toimittamalla puuttuvan sähkömäärän tai vastaanottamalla ylijäämän kunkin taseselvitysjakson aikana.

Deaktivoinnin tehonmuutosajalla tarkoitetaan tehon muutosta täydestä aktivoidusta tehosta takaisin sille tehotasolle, jolla Joustoressiryhmä olisi ilman säätötoimenpidettä.

Energiamaksulla tarkoitetaan hyväksytystä Energiatarjouksesta maksettavaa tai veloitettavaa energiapohjaista korvausta.

Energiatarjouksella tarkoitetaan Joustopalvelutoimittajan Energiatuotteesta Kauppapaikalle jättämää tarjousta. Jättämällä tarjouksen Joustopalvelutoimittaja sitoutuu toimittamaan joustoenergiaa yhtäjaksoisesti vähintään yhden markkinalla sovellettavan markkina-aikajakson ajan.

Energiatuotteessa Joustopalvelutoimittaja toimittaa joustoenergiasta (ylös- tai alasäätö) käytävän kaupankäynnin perusteella sovitun joustoenergiamäärän Verkkoyhtiölle. Joustoenergialle muodostuu hinta Kauppapaikalla kauppaa tehtäessä.

Joustopalviteella tarkoitetaan yksittäistä säätökykyistä resurssia; tuotanto- tai kulutuskohtetta tai energiavarastoa.

Joustopalviteen hankinta-alueella tarkoitetaan Verkkoyhtiön Kauppapaikalla määrittelemää maantieteellistä aluetta, jonka perusteella Verkkoyhtiö kohdentaa hankkimansa Siirtojenhallinnan joustokapasiteetin ja joustoenergian.

Joustopalvelusopimuksella tarkoitetaan Verkkoyhtiön ja Joustopalvelutoimittajan tai Kauppapaikan ja Joustopalvelutoimittajan välistä sopimusta, johon perustuen Joustopalvelutoimittaja voi osallistua Kauppapaikan Siirtojenhallinnan kapasiteetti- ja energiamarkkinalle.

Joustopalvelutoimittajalla tarkoitetaan Kauppapaikalle hyväksyttyä Kaupankäyntiosapuolta, joka on tehnyt Verkkoyhtiön tai Kauppapaikan kanssa sopimuksen osallistumisesta Kauppapaikan Siirtojenhallinnan kapasiteetti- ja energiamarkkinalle. Joustopalvelutoimittaja voi olla Joustoressurin omistaja, omistajan valtuuttama edustaja, Avoin toimittaja tai Tasevastaava.

Ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan
joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle

12.3.2025

Tunnus:
FG-2024/679

Joustoresurssilla tarkoitetaan yhden jakeluverkon käyttöpaikan tai kantaverkon liittymispisteen joustolaitteesta tai useammasta joustolaitteesta koostuvaa säätökykyistä kokonaisuutta.

Joustoresurssiryhmällä tarkoitetaan yhdestä tai useammasta Joustoresurssista muodostuvaa kokonaisuutta, jota Joustopalvelutoimittaja tarjoaa Kauppapaikalle. Joustoresurssiryhmä voi sisältää vain saman Tasevastaavan taseeseen ja samalle Jouston hankinta-alueelle kuuluvia Joustoresursseja.

Kapasiteettikorvauksella tarkoitetaan korvausta, jonka Verkkoyhtiö maksaa Joustopalvelutoimittajalle Siirtojenhallinnan kapasiteettimarkkinalla tehdyn kapasiteettikaupan mukaisen joustokapasiteetin ylläpidosta.

Kapasiteettitarjouksella tarkoitetaan Joustopalvelutoimittajan jättämää tarjousta ylläpitää Kapasiteettituotteen voimassaoloaikana kohdassa 6 kuvatun mukaista joustokapasiteettia sekä velvollisuutta toimittaa tästä kapasiteetista joustoenergiaa. Kapasiteettitarjouksen mukainen joustoenergia on tarjottava Energiatarjouksena Kauppapaikalle.

Kapasiteettituotteessa Joustopalvelutoimittaja lupautuu ylläpitämään kapasiteettia hyväksytyin Kapasiteettitarjouksen mukaisesti ja jättämään Energiatarjoukset Energiatuotteeseen hyväksytyin Kapasiteettitarjouksen mukaisesti.

Kaupankäyntiosapuolella tarkoitetaan Verkkoyhtiötä tai Joustopalvelutoimittajaa.

Kaupapaikalla tarkoitetaan verkkoyhtiöiden joustokaupankäyntiä varten hankkimaa kaupankäyntialustaa, jolle Joustopalvelutoimittajat jättävät Kapasiteetti- ja Energiatarjouksia. Kauppapaikka ilmoitetaan julkisesti Verkkoyhtiön internetsivuilla.

Markkina-aikajaksolla tarkoitetaan markkinoiden kaupankäyntijaksoa, jonka tarkkuudella tarjoukset jätetään. Markkina-aikajakson pituus on 60 minuuttia.

Pay-as-bid-periaatteella tarkoitetaan hinnoitteluperiaatetta, jossa kunkin hyväksytyin tarjouksen hinta määräytyy kyseisen tarjouksen mukaan.

Siirtojenhallinnalla tarkoitetaan kanta- tai jakeluverkkoyhtiön toimenpiteitä, joilla varmistetaan sähköverkon siirtojen pysyminen verkon siirtokapasiteetin rajoissa huomioiden käyttövarmuuskriteerit.

Siirtojenhallinnan energiamarkkinalla tarkoitetaan Energiatuotteiden kaupankäyntiä Kauppapaikalla.

Siirtojenhallinnan kapasiteettimarkkinalla tarkoitetaan Kapasiteettituotteiden kaupankäyntiä Kauppapaikalla.

Siirtojenhallinnan markkinan tiedonvaihto-ohjeella tarkoitetaan verkkoyhtiöiden Joustopalvelutoimittajille tekemää tarkempaa käytännön ohjeistusta koskien muun muassa näissä ehdoissa Joustopalvelutoimittajille asetettuja raportointi- ja ilmoitusvelvollisuuksia. Verkkoyhtiöt julkaisevat kulloinkin voimassa olevan ohjeen kotisivuillaan.

Ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan
joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle

12.3.2025

Tunnus:
FG-2024/679

Tasevastaavalla tarkoitetaan sähkömarkkinoiden osapuolta, joka vastaa tasepoikkeamista, ja jolla on voimassa oleva tasepalvelusopimus Fingridin kanssa. Toisin sanoen Tasevastaavan Avoin toimittaja on Fingrid.

Tehonmuutoksella tarkoitetaan muutosta Joustoressurssiryhmän tuottamassa tai kuluttamassa pätötehossa Energiatarjouksen aktivoinnin seurauksena.

Verkkoyhtiöllä tarkoitetaan näitä ehtoja soveltavaa jakelu- ja kantaverkkoyhtiötä.

Vuorokausimarkkinoilla (day-ahead-markkinat) tarkoitetaan sähkön markkinapaikkaa, jolla käydään kauppaa seuraavalle vuorokaudelle myytävästä ja ostettavasta sähköstä.

Ylössäädöllä tarkoitetaan sähkön tuotannon tai verkkoon syötetyn sähkötehon liisäystä tai sähkön kulutuksen tai verkosta otettavan sähkötehon vähennystä.

3 Jouston hankinta

Verkkoyhtiö hankkii Siirtojenhallinnan joustokapasiteettia ja joustoenergiaa Kauppapaikan kautta, johon Joustopalvelutoimittaja jättää näiden ehtojen mukaiset Kapasiteetti- ja Energiatarjouksensa. Joustopalvelutoimittajan tulee noudattaa Kauppapaikan ehtoja. Kauppapaikalle osallistuminen on mahdollista yhtäläisin edellytyksin näiden joustopalveluehtojen mukaisesti kaikille ehdot ja edellytykset täyttävälle Joustopalvelutoimittajille.

Verkkoyhtiö hankkii Kauppapaikalta joustokapasiteettia ja joustoenergiaa siirtotilanteiden hallintaan ja sähköverkon käyttövarmuuden takaamiseen. Joustoenergian hankinnassa Helen Sähköverkko hyödyntää ennen Vuorokausimarkkinaa käytävää kauppaa ja Fingrid hyödyntää Vuorokausimarkkinan jälkeen käytävää kauppaa.

Joustoenergian hankinta Siirtojenhallintaan pyritään toteuttamaan siten, että sillä ei ole vaikutusta sähköjärjestelmän tehotasapainoon.

4 Joustopalvelutoimittajalle asetetut vaatimukset

Joustopalvelutoimittajaksi voi ryhtyä sellainen taho, jolla on käytettävissä ainakin yksi kohdan 5 mukaiset vaatimukset täyttävä Joustoressurssi.

Joustopalvelutoimittajan tulee tehdä Joustopalvelusopimus Verkkoyhtiön tai Kauppapaikan kanssa ennen osallistumista Siirtojenhallinnan kapasiteetti- ja energiamarkkinoille.

Osallistuakseen Siirtojenhallinnan kapasiteetti- tai energiamarkkinalle, Joustopalvelutoimittajan tulee olla Joustoressurssin omistaja tai omistajan valtuuttama edustaja, tai toimia joko Avoimena toimittajana tai Tasevastaavana Joustoressurssille. Joustopalvelutoimittajan tulee Verkkoyhtiön erillisestä pyynnöstä toimittaa todennus Joustoressurssin omistajan suostumuksesta.

Joustopalvelutoimittajalla tulee olla jakeluverkkoon liittyneen Joustoressurssin tapauksessa käyttöpaikan käyttäjän suostumus Joustopalvelusopimuksen mukaiseen toi-

Ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan
joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle

12.3.2025

Tunnus:
FG-2024/679

mintaan. Suoraan kantaverkkoon liittyneen Joustoresurssin tapauksessa Joustopalvelutoimittajalla tulee olla suostumus kantaverkkoon liittyneeltä osapuolelta. Joustopalvelutoimittajan tulee Verkkoyhtiön erillisestä pyynnöstä toimittaa todennus edellä mainitusta suostumuksesta.

Joustopalvelutoimittajan tai Joustoresurssin omistajan tulee sopia Joustoresurssin Tasevastaavan ja Avoimen toimittajan kanssa Joustoresurssin käytöstä Siirtojenhallinnan kapasiteetti- ja energiamarkkinoilla. Joustopalvelutoimittaja on velvollinen ilmoittamaan kirjallisesti Verkkoyhtiölle tai Kauppapaikalle Verkkoyhtiön *Siirtojenhallinnan markkinan tiedonvaihto-ohjeen* mukaisesti, että Joustoresurssin osallistumisesta Siirtojenhallinnan kapasiteetti- ja energiamarkkinalle on sovittu Joustoresurssin Tasevastaavan ja Avoimen toimittajan kanssa.

Mikäli Joustoresurssin Tasevastaava tai Avoin toimittaja muuttuu, tulee Joustopalvelutoimittajan tehdä muutoksesta viimeistään 14 vuorokautta ennen muutoksen voimaantuloa Verkkoyhtiön *Siirtojenhallinnan markkinan tiedonvaihto-ohjeen* mukaisesti kirjallinen ilmoitus, joka sisältää Joustopalvelutoimittajan tai Joustoresurssin omistajan, Joustoresurssin Tasevastaavan ja Avoimen toimittajan suostumuksen Joustoresurssin osallistumisesta Siirtojenhallinnan kapasiteetti- ja energiamarkkinalle.

Joustokapasiteettia tai joustoenergiaa tarjoavan Joustopalvelutoimittajan tulee kyetä vastaanottamaan tieto hyväksytyistä tarjouksista.

Joustopalvelutoimittaja on velvollinen raportoimaan Joustoresurssiryhmiensä mitaustiedot Kauppapaikalle *Siirtojenhallinnan markkinan tiedonvaihto-ohjeen* mukaisesti.

Joustopalvelutoimittajan on oltava Verkkoyhtiön tavoitettavissa puhelimitse ennen niiden markkina-aikajaksojen alkua, joille Joustopalvelutoimittaja on jättänyt sitovia tarjouksia ja kyseisten markkina-aikajaksojen aikana. Joustopalvelutoimittaja on velvollinen toimittamaan yhteydenpidossa käytettävän puhelinumeroon Kauppapaikalle *Siirtojenhallinnan markkinan tiedonvaihto-ohjeen* mukaisesti.

Joustopalvelutoimittajan tulee ilmoittaa Verkkoyhtiölle välittömästi, mikäli se ei pysty ylläpitämään hyväksytyn Kapasiteettitarjouksen mukaista valmiutta tai toteuttamaan joustoenergian toimitusta hyväksytyn Energiatarjouksen mukaisesti. Ilmoitus tehdään Verkkoyhtiön *Siirtojenhallinnan markkinan tiedonvaihto-ohjeessa* määritetyllä tavalla. Toimituskyvyn puuttuessa Energiatarjouksia ei tule jättää. Toimituskyvyn alentuessa Energiatarjoukset jätetään sille määrälle, joka pystytään toimittamaan.

Mikäli Joustoresurssiryhmän Kapasiteettitarjous on hyväksytty Siirtojenhallinnan kapasiteettimarkkinalla, ei kyseistä kapasiteettia voi tarjota samaan suuntaan eikä vastakkaiseen suuntaan kantaverkonhaltijan reservimarkkinoille kyseiselle ajanjaksolle. Mikäli Joustoresurssiryhmän Kapasiteettitarjous on hyväksytty kantaverkonhaltijan reservimarkkinalla, ei kyseistä kapasiteettia voi tarjota samaan suuntaan eikä vastakkaiseen suuntaan Siirtojenhallinnan kapasiteettimarkkinalle kyseiselle ajanjaksolle. Mikäli Joustoresurssiryhmän Kapasiteettitarjous on hyväksytty kantaverkonhaltijan reservimarkkinalla, ei kyseisestä kapasiteetista voi jättää Siirtojenhallinnan ener-

Ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan
joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle

12.3.2025

Tunnus:
FG-2024/679

giamarkkinalle Energiatarjousta samaan suuntaan eikä vastakkaiseen suuntaan kyseiselle ajanjaksolle. Mikäli Joustoressiryhmän kapasiteetille on voimassa oleva toisaalla sovittu sopimus tehon rajoittamiseksi, ei kyseistä kapasiteettia voi tarjota tehon rajoittamisen ajanjaksoiksi Siirtojenhallinnan kapasiteettimarkkinalle eikä tehon rajoittamisen ajanjaksoiksi jättää kyseisestä kapasiteetista Energiatarjousta Siirtojenhallinnan energiamaarkkinalle.

Mikäli verkkoyhtiö vapauttaa Siirtojenhallinnan kapasiteettimarkkinalla hyväksytyt Joustoressiryhmän velvollisuudesta ylläpitää joustokapasiteettia joustoenergian toimitukseen tietyn ajanjakson ajaksi, voi Joustopalvelutoimittaja osallistua kyseisellä joustokapasiteetilla ja kyseisen ajanjakson ajan muille sähkömarkkinoille.

Mikäli Joustoressiryhmän Energiatarjous on hyväksytty Siirtojenhallinnan energiamaarkkinalla, ei kyseistä energiaa voi tarjota samaan suuntaan eikä vastakkaiseen suuntaan energiatarjouksena kantaverkonhaltijan reservimarkkinalle kyseiselle ajanjaksolle.

Mikäli Joustoressiryhmän Energiatarjousta ei hyväksytä Siirtojenhallinnan energiamaarkkinalla voi Joustopalvelutoimittaja tarjota Joustoressiryhmän joustoenergian muille sähkömarkkinoille.

Joustopalvelutoimittaja voi jättää Joustoressiryhmästä sekä ylös- että alassääötarjoituksen Siirtojenhallinnan energiamaarkkinalle samalle markkina-aikajaksolle.

5 Joustoressille ja Joustoressiryhmälle asetetut vaatimukset

Joustoressin tulee sijaita Fingridin järjestelmävastuualueella².

Joustoressin sijainti tulee määrittellä siten, että se on yksiselitteisesti jollain Verkkoyhtiön määrittelemällä Jouston hankinta-alueella. Joustoressi yksilöidään tunnistetiedolla, jonka avulla se voidaan liittää tietylle jouston hankinta-alueelle.

Joustoressien aggregointi Joustoressiryhmäksi on sallittu. Joustoressien aggregointi on kuitenkin toteutettava siten, että Kapasiteettitarjoukseen ja Energiatarjoukseen liitetyt aggregoidut Joustoressit sijaitsevat samalla Jouston hankinta-alueella ja täyttävät Joustoressiryhmänä kokonaisuudessaan Verkkoyhtiön näissä ehdoissa asetetut vaatimukset.

Joustoressien aggregointi Joustoressiryhmäksi on lisäksi tehtävä Tasevastaava- ja Avoin toimittaja- kohtaisesti. Yhdellä Kapasiteetti- ja Energiatarjouksella saa olla vain yhden Tasevastaavan ja yhden Avoimen toimittajan taseessa olevia Joustoressseja.

Joustoressiryhmän tulee täyttää Verkkoyhtiön näissä ehdoissa asetetut tekniset vaatimukset.

Joustoressiryhmälle tulee ilmoittaa Aktivoinnin ja Deaktivoinnin tehonmuutosajat.

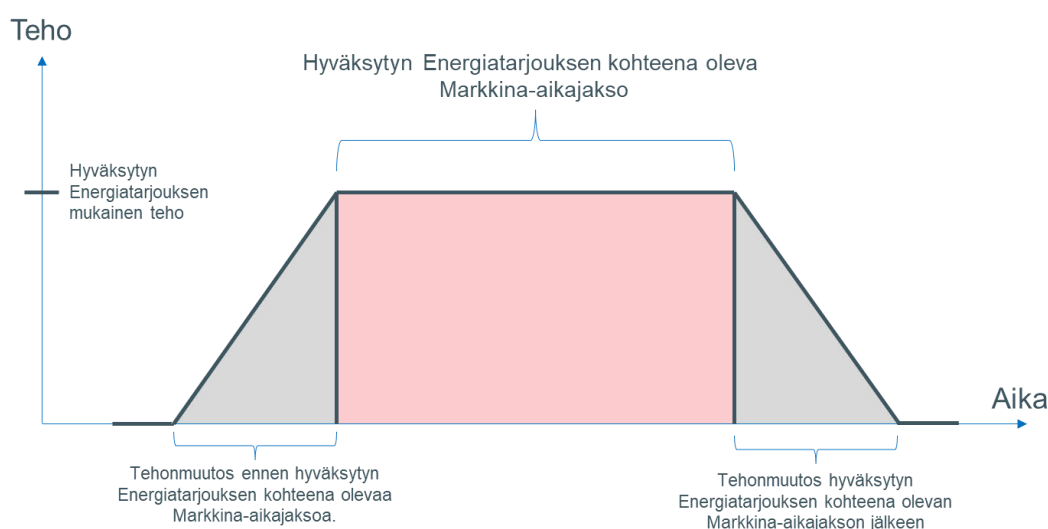
² Suomi pois lukien Ahvenanmaan itsehallintoalue.

Ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan
joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle

12.3.2025

Tunnus:
FG-2024/679

Joustoresurssiryhmän joustoenergian toimitus perustuu fyysiseen säätöön, jonka Joustopalvelu toimittaja toteuttaa omalla teknisellä ratkaisullaan. Säätö on toteutettava täyteen hyväksytyin tarjouksen mukaiseen tehoonsa kyseisen Markkina-aikajakson alusta lähtien. Säätö on toteutettava hyväksytyin tarjouksen mukaisella teholla koko hyväksytyin Markkina-aikajakson ajan. Joustopalvelu toimittaja toteuttaa ilmoituksensa mukaiset Tehonmuutokset ennen hyväksytyin energiatarjouksen kohteena olevaa Markkina-aikajaksoa ja sen jälkeen. Periaatekuva hyväksytyin energiatarjouksen kohteena olevasta Markkina-aikajaksosta sekä tehonmuutoksista ennen hyväksytyin energiatarjouksen kohteena olevaa Markkina-aikajaksoa ja sen jälkeen on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1. Periaatekuva hyväksytyin energiatarjouksen kohteena olevasta Markkina-aikajaksosta sekä tehonmuutoksista ennen hyväksytyin energiatarjouksen kohteena olevaa Markkina-aikajaksoa ja sen jälkeen. Joustoresurssiryhmän säätö on toteutettava hyväksytyin tarjouksen mukaisella teholla koko hyväksytyin tarjouksen markkina-aikajakson ajan eli tehonmuutokset (nk. rampit) on toteutettava hyväksytyin energiatarjouksen kohteena olevan markkina-aikajakson ulkopuolella.

6 Siirtojenhallinnan kapasiteettimarkkina

Verkkoyhtiö hankkii Siirtojenhallinnan kapasiteettimarkkinalta joustokapasiteettia sähköverkon siirtojenhallinnan tarpeisiin ja takaamaan sähköverkon käyttövarmuutta. Verkkoyhtiön tavoitteena on joustokapasiteetin kokonaishankinnan mahdollisimman edullinen hankintakustannus.

Siirtojenhallinnan kapasiteettimarkkinalla käydään kauppaa Kapasiteettituotteista, joissa Joustopalvelu toimittaja sitoutuu varaamaan tarjoamansa joustokapasiteetin joustoa varten. Joustopalvelu toimittajan Kapasiteettitarjouksen tulee olla näissä ehdoissa kuvatun mukainen ja se tulee jättää Kauppapaikalle sen erillisten ohjeiden mukaisesti. Kapasiteettitarjousten minimivolyymi ja tarjousresoluutio on 0,1 MW

Kapasiteettituotteeseen liittyy velvoite jättää hyväksytyin Kapasiteettitarjouksen mukainen Energiatarjous Siirtojenhallinnan energiamarkkinalle.

Ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan
joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle

12.3.2025

Tunnus:
FG-2024/679

Verkkoyhtiö valitsee Kapasiteettitarjoukseen liitettyjen tietojen sekä verkon tilanteen mukaisen vaikutusarvion mukaisesti kokonaistaloudellisesti edullisimmat tarjoukset. Kapasiteettitarjousten käsittelyyn ja hankintaan käytetty valintakriteeristö on seuraava:

- Jouston hankinta-alue: kullekin Jouston hankinta-alueelle hankitaan tarvittava määrä joustokapasiteettia.
- Hinta: Kapasiteettitarjous valitaan Jouston hankinta-aluekohtaisesti hintajärjestyksessä, Verkkoyhtiön näkökulmasta tarkasteltuna edullisimmasta kokonaishinnasta alkaen.
- Tarjouksen jaettavuus: Jos Joustopalvelutoimittaja on edellyttänyt, että tarjous käsitellään jakamattomana, ei tarjouksia aina valita hintajärjestyksessä, vaan pyrkien Verkkoyhtiölle kokonaishankinnassa mahdollisimman edulliseen hankintakustannukseen.
- Saapumisaika: jos tarjoukset ovat muilta osin samanlaiset (Jouston hankinta-alue, kokonaishinta, jaettavuus), valitaan Kauppapaikalle ensimmäisenä jätetty tarjous.

Verkkoyhtiöllä on oikeus asettaa kattohinta joustokapasiteetille, joustoenergialle ja tarjouksen kokonaishinnalle.

Mikäli joustokapasiteetin hankinta Kauppapaikalta johtaisi kokonaisuutena Verkkoyhtiön näkökulmasta kohtuuttomiin kustannuksiin, Verkkoyhtiöllä on oikeus jättää tarjouksia hyväksymättä.

Korvaus hyväksytystä Kapasiteettitarjouksesta maksetaan tarjouksen mukaisesti (pay-as-bid).

Taulukossa 1 on esitetty kapasiteettimarkkinan ja Kapasiteettituotteen parametrit.

Taulukko 1 Siirtojenhallinnan kapasiteettimarkkinan tarjouksille vaadittavat tiedot.

Parametri	Selite	Kapasiteettimarkkina
Tarjouksien jättöaika	milloin tarjouksia kapasiteettituotteesta voi jättää	vaihtelee tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään 16 tuntia ennen toimitusta
Tarjouskilpailun järjestämisen ajankohta	milloin tarjoukset käsitellään	erikseen tarjouskilpailukohtaisesti ilmoitettu
Tarjouskilpailun toteuttamistapa	tarjousten valintamenetelmä	huutokauppa
Tarjouskilpailun ajanjakso	mille tunneille tarjoukset käsitellään	jokaiselle tunnille erikseen

Ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan
joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle

12.3.2025

Tunnus:
FG-2024/679

Parametri	Selite	Kapasiteettimarkkina
Sovellettava markkina-aikajakso	ajanjakso, jolle tarjous jätetään	60 minuuttia
Hinta, kapasiteetin varaus	kapasiteettikorvaus	X €/MW, h esim. 123,45 €/MW, h
Hinta, Energiatarjous	energiatarjouksen enimmäisarvo	X €/MWh esim. 123,45 €/MWh
Tarjousvolyymi	markkina-aikajaksolle tarjottavan tehon määrä	X MW esim. 10,1 MW

Taulukossa esitettyjen parametrien lisäksi Joustopalveluntoimittaja voi halutessaan ryhmittää yksittäisten tuntien tarjouksia. Ryhmittämällä Joustopalveluntoimittaja voi määrittää aktivointien väliin lepoaikoja sekä peräkkäisten aktivointien vähimmäis- ja enimmäismäärät. Joustopalveluntoimittaja voi myös määrittää tarjousvolyymin jokaiselle markkina-aikajaksolle erikseen.

7 Siirtojenhallinnan energiamarkkina

Verkkoyhtiö hankkii joustoenergiaa Siirtojenhallinnan energiamarkkinoilta sähköverkon Siirtojenhallinnan tarpeisiin ja takaamaan sähköverkon käyttövarmuutta. Jos käytettävissä on erikseen Siirtojenhallinnan kapasiteettimarkkinoilla hyväksytty Kapasiteettitarjous, siinä olevaa velvoitetta tarjota joustoenergiaa käsitellään yhdessä muiden Energiatarjousten (ilman hyväksyttyä Kapasiteettitarjousta) kanssa. Näin menetellen kaikki Energiatarjoukset ovat yhdenvertaisessa asemassa.

Joustopalveluntoimittajan Energiatarjouksen tulee olla näissä ehdoissa annetun kuvauksen mukainen ja se tulee jättää Kauppapaikalle sen erillisten ohjeiden mukaisesti. Energiatarjousten minimivolyymi ja tarjousresoluutio on 0,1 MW. Verkkoyhtiö käsittelee Energiatarjouksia aikaisintaan kaksi vuorokautta ennen tarjouksen kohteena olevaa ajanjaksoa.

Verkkoyhtiö päättää Siirtojenhallinnan energiamarkkinoilta hankkimansa joustoenergian määrän perustuen Verkkoyhtiön Siirtojenhallinnan tarpeeseen ja sähköverkon käyttövarmuuden takaamiseen. Verkkoyhtiö pyrkii joustoenergian kokonaishankinnassa mahdollisimman edulliseen hankintakustannukseen. Verkkoyhtiö valitsee Energiatarjoukseen liitettyjen tietojen sekä verkon tilanteen mukaisen vaikutusarvion perusteella kokonaistaloudellisesti edullisimmat Energiatarjoukset. Energiatarjousten käsittelyyn ja hankintaan käytetty valintakriteeristö on seuraava:

- Jouston hankinta-alue: kullekin Jouston hankinta-alueelle hankitaan tarvittava määrä joustoenergiaa.
- Hinta: Energiatarjous valitaan Jouston hankinta-aluekohtaisesti hintajärjestyksessä Verkkoyhtiön näkökulmasta edullisimmasta alkaen.

Ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan
joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle

12.3.2025

Tunnus:
FG-2024/679

- Tarjouksen jaettavuus: Jos Joustopalvelutoimittaja on edellyttänyt, että tarjous käsitellään jakamattomana, ei tarjouksia välttämättä aina valita hintajärjestyksessä, vaan pyrkien tarkoituksenmukaisimpaan kokonaisuuteen, huomioiden hankinnan kokonaiskustannukset ja tasevaikutukset.
- Saapumisaika: jos tarjoukset ovat muilta osin samanlaiset (Jouston hankinta-alue, hinta, jaettavuus), valitaan Kauppapaikalle ensimmäisenä jätetty tarjous.

Verkkoyhtiöllä on oikeus asettaa kattohinta Energiatarjouksille.

Mikäli joustoenergian hankinta Kauppapaikalta johtaisi kokonaisuutena Verkkoyhtiön näkökulmasta kohtuuttomiin kustannuksiin, Verkkoyhtiöllä on oikeus jättää tarjouksia hyväksymättä.

Hyväksytyn Energiatarjouksen mukainen aktivointi tapahtuu Kauppapaikan Joustopalvelutoimittajalle lähettämän viestin perusteella. Osapuolia sitova kauppa syntyy Kauppapaikan lähettämän viestin yhteydessä.

Korvaus hyväksytystä Energiatarjouksesta maksetaan tai veloitetaan hyväksytyn tarjouksen mukaisesti (pay-as-bid).

Taulukossa 2 on esitetty energiamarkkinan ja Energiatuotteen parametrit.

Taulukko 2 Siirtojenhallinnan energiamarkkinan tarjouksille vaadittavat tiedot.

Parametri	Selite	Energiamarkkina ennen Vuorokausimarkkinaa	Energiamarkkina Vuorokausimarkkinan jälkeen
Tarjouksien jättöaika	milloin tarjouksia voi jättää tietylle tunnille (D=toimituspäivä, T=toimitustunti)	avautuu: D-30 sulkeutuu: D-1 klo 10 (EET/EEST)	avautuu: D-30 sulkeutuu: T-60 min
Tarjouskilpailun järjestämisen ajankohta	milloin tarjoukset käsitellään	huutokauppa: D-1 klo 10 (EET/EEST)	jatkuva kaupan käynti D-1 klo 15 (EET/EEST) alkaen T-60 min asti
Tarjouskilpailun ajanjakso	mille tunneille tarjoukset käsitellään	kaikille toimituspäivän tunneille	jokaiselle toimitustunnille erikseen
Sovellettava markkina-aikajakso	ajanjakso, jolle tarjous jätetään		60 minuuttia

Ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan
joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle

12.3.2025

Tunnus:
FG-2024/679

Parametri	Selite	Energiamarkkina ennen Vuorokau- simarkkinaa	Energiamarkkina Vuorokausimark- kinan jälkeen
Tarjousvo- lyymi	markkina-aikajak- solle tarjottavan tehon määrä		X MW esim. 10,1 MW
Aktivoinnin mi- nimivolyymi (valinnainen)	tarjouskilpailussa huomioitava vä- himmäisaktivointi		X MW esim. 1 MW
Hinta	energiamaksu		X €/MWh esim. 123,45 €/MWh
Jouston han- kinta-alue	alue, jolle ener- giaa tarjotaan	kauppapaikalla määritettyjen jouston hankinta-alueiden mukaiset alueet	
Tarjottavat tunnit	tunnit, joille ener- giaa tarjotaan	esim. 1.1.2025 klo 12.00–13.00	
Tarjouksen voimassaolon päättymisaika	ajanhetki, jolloin hyväksymätön tar- jous raukeaa	esim. 1.1.2025 klo 10.00	
Tarjouksen täyttötapa	tarjouksen täyttä- miseen liittyvät mahdolliset ehdot	kauppapaikan määrittämisen mukaan: Nor- maali, Fill or Kill tai Fill and Kill	
Tarjouksen suunta (ylös/alas)	onko kyseessä ylös- vai alassää- tötarjous	ylös- tai alassääto	

Taulukossa esitettyjen parametrien lisäksi Joustopalveluntoimittaja voi halutessaan ryhmittää yksittäisten tuntien tarjouksia. Ryhmittämällä Joustopalveluntoimittaja voi määrittää aktivointien väliin lepoaikoja, aktivointikertojen vähimmäis- ja enimmäismäärät, sekä peräkkäisten aktivointien vähimmäis- ja enimmäismäärät.

Taulukon hintaparametrin etumerkkisäännöt ovat seuraavat:

- ylössääto, positiivinen hinta: Verkkoyhtiö maksaa Joustopalveluntoimittajalle
- ylössääto, negatiivinen hinta: Joustopalveluntoimittaja maksaa Verkkoyhtiöille
- alassääto, positiivinen hinta: Verkkoyhtiö maksaa Joustopalveluntoimittajalle
- alassääto, negatiivinen hinta: Joustopalveluntoimittaja maksaa Verkkoyhtiöille

Ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan
joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle

12.3.2025

Tunnus:
FG-2024/679

8 Joustopalvelutoimittajan raportointi

Joustopalvelutoimittaja on velvollinen kustannuksellaan toimittamaan Verkkoyhtiölle tai Kauppapaikalle mittaustiedot Joustoressiryhmästä Verkkoyhtiön *Siirtojenhallinnan markkinan tiedonvaihto-ohjeen* mukaisesti.

Joustopalvelutoimittaja on velvollinen sopimaan Joustoressiryhmän Tasevastavan ja Avoimen toimittajan kanssa Siirtojenhallinnan energiamarkkinalla hyväksytyyn joustoenergian määrän ilmoittamisesta Tasevastavalle ja Avoimelle toimittajalle.

9 Joustoenergian ja ylläpidetyn joustokapasiteetin todentaminen

9.1 Toimitetun joustoenergian todentaminen

Verkkoyhtiö tai Kauppapaikka käyttää toimitetun joustoenergian todentamisessa Joustopalvelutoimittajan Kauppapaikalle toimittamia Joustoressiryhmän mittaustietoja, Joustoressiryhmän kulutus- tai tuotantoennusteita ja Joustopalvelutoimittajan hyväksytyjä Energiatarjouksia.

Joustoressiryhmän kulutus- tai tuotantoennuste määritetään Kauppapaikalla käyttäen Kauppapaikalle toimitettuja mittaustietoja ja Joustopalvelutoimittajan valitsemaa ja Verkkoyhtiön hyväksymää kulutus- tai tuotantoennusteen laskentatapaa. Joustopalvelutoimittaja voi myös hyväksyttää Verkkoyhtiöllä itse määrittelemänsä kulutus- tai tuotantoennusteen.

Joustoressiryhmän kulutus- tai tuotantoennusteen ja mittausdatan välinen erotus lasketaan toimitetuksi joustoenergiaksi. Kauppapaikka vertaa toimitettua joustoenergiaa kyseisenä ajanjaksona Joustoressiryhmältä hyväksytyyn Energiatarjouksen määrään. Mikäli Joustoressiryhmän toimittama joustoenergia on erisuuri kuin Joustoressiryhmältä hyväksytty joustoenergia, sovelletaan näiden ehtojen kohdassa 11 esitetyn mukaista sanktiota.

Verkkoyhtiöllä on oikeus pyytää lisätietoja Joustoressiryhmän Kauppapaikalle toimittamista mittaustiedoista ja tuotanto- tai kulutusennusteista Joustopalvelutoimittajalta tai siltä verkkoyhtiöltä, jonka verkkoon Joustoressi on kytketty. Joustopalvelutoimittaja on velvollinen kustannuksellaan toimittamaan pyydetty lisätiedot.

9.2 Ylläpidetyn joustokapasiteetin todentaminen

Hyväksytty Kapasiteettitarjous velvoittaa Energiatarjousten jättämiseen Siirtojenhallinnan energiamarkkinalle. Ylläpidetty joustokapasiteetti määritetään vertailemalla Joustoressiryhmältä hyväksytyyn joustokapasiteetin määrää Joustoressiryhmän Energiatarjousten määrään kyseisellä Jouston hankinta-alueella kyseisenä ajanjaksona. Mikäli Joustoressiryhmältä hyväksytyyn joustokapasiteetin määrä on suurempi kuin Joustoressiryhmän Energiatarjousten määrä kyseisellä Jouston hankinta-alueella kyseisenä ajanjaksona, sovelletaan näiden ehtojen kohdassa 11 esitetyn mukaista sanktiota. Ylläpidetystä kapasiteetista, joka ylittää sovitun määrän, ei aiheudu sanktioita eikä siitä makseta ylimääräistä Kapasiteettikorvausta.

Ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle

12.3.2025

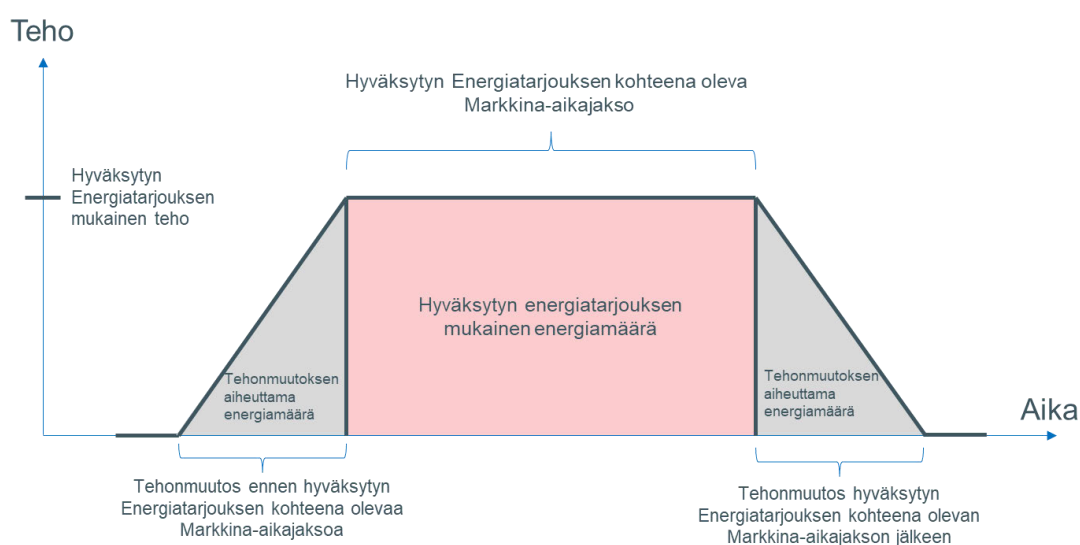
Tunnus:
FG-2024/679

Lisäksi Verkkoyhtiö voi tarkastella Joustoresurssiryhmän ylläpidettyä joustokapasiteettia mittausdatan perusteella.

10 Energiakäsittely energiataseessa

Mikäli Energiatarjous on hyväksytty Siirtojenhallinnan energiamarkkinalla Vuorokausimarkkinan tarjousten jätön sulkeutumisen jälkeen:

- Siirtojenhallinnan energiamarkkinalla Vuorokausimarkkinan tarjousten jätön sulkeutumisen jälkeen hyväksytystä Energiatarjouksesta syntyy taseselvitykseen raportoitavaa energian toimitusta Verkkoyhtiön ja Joustoresurssiryhmän Tasevastaavan välille. Taseselvitykseen raportoitavat taseselvitysjaksokohtaiset energiamäärät muodostuvat hyväksytyn Energiatarjouksen energiamäärästä ja tehonmuutoksen aiheuttamista energiamääristä. Tehonmuutoksen aiheuttama energiamäärä ennen hyväksytyn Energiatarjouksen kohteena olevaa Markkina-aikajaksoa ja sen jälkeen määritetään taseselvitysjaksokohtaisesti Joustopalvelutoimittajan Kauppapaikalle ilmoittamien Aktivoinnin ja Deaktivoinnin tehonmuutosaikojen perusteella. Havainnollistus muodostuneista energiamääristä on esitetty kuvassa 2.
- Fingrid raportoi muodostuneet energiatoimitukset taseselvitysjaksokohtaisesti taseselvitysyksikölle (eSett Oy) viimeistään 13 vuorokauden kuluessa ja ne otetaan huomioon Joustoresurssiryhmän Tasevastaavan taseselvityksessä. Verkkoyhtiö tai eSett Oy raportoi hyväksytyn Energiatarjouksen mukaisen energiamäärän ja tehonmuutosten aiheuttamat energiamäärät Joustoresurssiryhmän Tasevastaavalle taseselvitysjaksokohtaisesti viimeistään 13 vuorokauden kuluessa joustoenergian toimituksesta.

Kuva 2. Periaatekuva taseselvitykseen raportoitavasta energiamäärästä, kun Energiatarjous on hyväksytty Siirtojenhallinnan energiamarkkinalla Vuorokausimarkkinan tarjousten jätön sulkeutumisen jälkeen.

Ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan
joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle

12.3.2025

Tunnus:
FG-2024/679

Mikäli Energiatarjous on hyväksytty Siirtojenhallinnan energiamarkkinalla ennen Vuorokausimarkkinan tarjousten jätön sulkeutumista:

- Siirtojenhallinnan energiamarkkinalla ennen Vuorokausimarkkinan tarjousten jätön sulkeutumista hyväksytystä Energiatarjouksesta ei synny taseselvitykseen raportoitavaa energian toimitusta Verkkoyhtiön ja Joustoressurssiryhmän Tasevastaavan välille. Verkkoyhtiö ei raportoi hyväksytyyn tarjoukseen mukaisia energiamääriä eikä tehonmuutoksen aiheuttamia energiamääriä taseselvitykseen.

11 Maksut ja maksuehdot

11.1 Kapasiteettikorvaus

Verkkoyhtiö maksaa Joustopalvelutoimittajalle Kapasiteettikorvauksen hyväksytyjen Kapasiteettitarjousten perusteella, huomioiden mahdolliset ylläpitämättä jääneestä joustokapasiteetista aiheutuneet sanktiot.

Kapasiteettikorvaukseen liittyvä sanktio määritetään seuraavasti:

Kuukausittainen Kapasiteettikorvaus on pienempi kuin hyväksytty Kapasiteettitarjous, jos siihen liittyviä veloitettuja Energiatarjouksia ei toimiteta täysimääräisesti. Jätettyjen Energiatarjousten ja hyväksytyyn Kapasiteettitarjouksen velvoittamien Energiatarjousten määrän suhdeluku lasketaan kuukausitasolla. Mikäli jätettyjen tarjousten määrä on veloitetta pienempi, eli suhdeluku on alle 100 %, Kapasiteettikorvausta vähennetään lineaarisesti. Mikäli suhdeluku on alle 50 %, Kapasiteettikorvausta ei makseta lainkaan.

11.2 Energiamaksu

Verkkoyhtiö suorittaa Energiamaksun hyväksytyjen Energiatarjousten perusteella, huomioiden mahdolliset sanktiot. Laskun etumerkki kertoo vastaanottajalle, onko suoritus maksettava vai syntykö laskusta hyvitys vastaanottajalle.

Energiamaksuun liittyvä sanktio määritetään seuraavasti:

Mikäli ylössäätö tai alassäätö on tarjottu positiivisella hinnalla, Verkkoyhtiö maksaa Joustopalvelutoimittajalle Energiamaksuna enintään tilauksen mukaisen summan ja maksettavaa summaa vähennetään lineaarisesti toimitusprosentin mukaisesti, mikäli toimitusprosentti on alle 95 % ja maksua ei makseta, mikäli toimitusprosentti on alle 40 %.

Mikäli ylössäätö tai alassäätö on tarjottu negatiivisella hinnalla, Joustopalvelutoimittaja maksaa Energiamaksuna verkkoyhtiölle aina tilauksen mukaisen summan.

Ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan
joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle

12.3.2025

Tunnus:
FG-2024/679

11.3 Laskutus

Laskutus joustokapasiteetista ja joustoenergiasta tapahtuu Verkkoyhtiön *Siirtojenhallinnan markkinan tiedonvaihto-ohjeessa* ilmoittamien laskutuskäytäntöjen mukaisesti. Laskutusjakso on yksi (1) kuukausi.

Kaupankäyntiosapuoli tekee laskua koskevat muistutukset kirjallisesti. Toinen osapuoli tarkistaa laskun ja lähettää tarvittavan oikaisulaskun viivytyksettä. Muistutus ei vapauta osapuolta maksuvelvollisuudesta eräpäivänä, ellei tapauskohtaisesti toisin sovita.

Näissä ehdoissa mainittujen maksujen lisäksi Joustopalvelutoimittajan laskuihin on lisättävä kulloinkin voimassa oleva arvonlisävero sekä muut sopimukseen kohdistuvat verot ja viranomaisten määräämät maksut vaikutustensa mukaisesti.

Kaupankäyntiosapuoli on maksun viivästyessä velvollinen suorittamaan viivästyskorkoa. Viivästyskorro määräytyy korkolain 4 § 1 momentin mukaan.

12 Ylivoimainen este

Kaupankäyntiosapuolilla on oikeus ylivoimaisen esteen (force majeure) sattuessa rajoittaa joustokapasiteetin ylläpitoa tai joustoenergian toimitusta tai keskeyttää ne kokonaan.

Ylivoimaiseksi esteeksi katsotaan sellainen Kaupankäyntiosapuolesta riippumaton tapahtuma, joka ei ole ollut osapuolen tiedossa tarjousta tehtäessä ja jota osapuoli ei ole voinut estää tai jonka vaikutuksia ei ole voitu välttää kohtuulliseksi katsottavilla toimilla, ja joka tekee hyväksytyyn tarjouksen mukaisen joustokapasiteetin ylläpidon tai joustoenergian toimittamisen mahdottomaksi tai vaikeuttaa sitä olennaisesti tai tekee sen muuten kohtuuttomaksi.

Ylivoimaisia esteitä voivat olla sota, sisäiset levottomuudet, ilkivalta, sabotaasi, räjähdys, tulipalo, ennakoimaton laitevika, sähkökatko, rajumyrsky, tulva, yleinen liikenteen keskeytyminen, lakko tai avainryhmän työnseisaus, työnantajajärjestön määräämä työsulku, viranomaisten toimenpide tai muu vaikutuksiltaan yhtä merkittävä ja epätavallinen syy. Ylivoimaiseksi esteeksi ei katsota tilannetta, jossa edellä mainittu syy kohdistuu Joustopalvelutoimittajan yksittäiseen Joustoresurssiryhmään, mutta Joustopalvelutoimittajalla on mahdollisuus korvata puuttuva hyväksytyyn tarjouksen mukainen joustokapasiteetti muista kyseisen Jouston hankinta-alueen Joustoresurssiryhmistään. Mikäli Joustopalvelutoimittaja korvaa puuttuvan joustokapasiteetin muista resurssiryhmistään, tulee Joustopalvelutoimittajan ilmoittaa tästä verkkoyhtiölle voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti.

Ylivoimaisen esteen ilmaantumisesta, sen arvioidusta kestoajasta, samoin kuin sen poistumisesta Joustopalvelutoimittaja ilmoittaa Verkkoyhtiölle viivytyksettä kirjallisesti Verkkoyhtiön kulloinkin voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti. Ylivoimaisen esteen ajalta Verkkoyhtiö ei maksa näiden ehtojen mukaisia korvauksia Joustopalvelutoimittajalle eikä tälle kohdistu näiden ehtojen mukaisia sanktioita ylläpitämättömästä joustokapasiteetista tai toimittamatta jäävästä tai liikaa toimitetusta joustoenergiasta.

Ehdot ja edellytykset siirtojenhallinnan
joustokapasiteetin ja joustoenergian toimittajalle

12.3.2025

Tunnus:
FG-2024/679

13 Kaupankäyntiosapuolten vastuut ja velvollisuudet

Kaupankäyntiosapuolet eivät ole vastuussa toisilleen kaupankäynnistä, joustojen toimituksesta tai toimittamatta jättämisestä aiheutuneista suorista tai välillisistä vahingoista, ellei vahingon osoiteta aiheutuneen osapuolen tai hänen palveluksessaan olleen tahallisesta tai törkeän huolimattomasta menettelystä. Verkkoyhtiö ei ole vastuussa vahingosta, joka on aiheutunut Verkkoyhtiön tai Kauppapaikan lähettämästä virheellisestä viestistä.

Kaupankäyntiosapuoli ei saa luovuttaa kaupankäynnin seurauksena haltuunsa saamiaan luottamuksellisia tietoja kolmannelle osapuolelle ilman toisen osapuolen kirjallista suostumusta, ellei se ole kaupankäynnin kannalta välttämätöntä. Edellä mainitun estämättä osapuolet voivat luovuttaa tietoja viranomaiselle lakisääteisten velvoitteidensa täyttämiseksi. Lisäksi Verkkoyhtiö voi luovuttaa tietoja palveluomittajalleen Kauppapaikan käyttöä ja kehittämistä varten. Ennen tietojen luovutusta Verkkoyhtiö solmii palveluomittajan kanssa salassapitosopimuksen, jolla rajoitetaan tietojen käyttö edellä mainittuihin käyttötarkoituksiin.

Kaupankäyntiosapuolella ei ole oikeutta ilman toisen osapuolen suostumusta osakseen siirtää Joustopalvelusopimusta kolmannelle osapuolelle. Verkkoyhtiöllä on oikeus siirtää Joustopalvelusopimus sellaiselle kolmannelle osapuolelle, jolle Verkkoyhtiön tehtävät siirtyvät kokonaan tai osittain.

Kaupankäyntiosapuolten on toiminnassaan noudatettava erikseen määriteltyjä yritysvastuuvaatimuksia. Yritysvastuuvaatimusten rikkomista voidaan pitää olennaisena ehtojen rikkomisena.

Verkkoyhtiöllä on oikeus sulkea Joustopalveluomittaja tilapäisesti Kauppapaikalta, mikäli Joustopalveluomittaja epäonnistuu toistuvasti ilman hyväksyttävää syytä joustokapasiteetin ylläpidossa tai joustoenergian toimittamisessa, tai on muutoin toistuvasti rikkonut tämän asiakirjan ehtoja Verkkoyhtiön kirjallisesta huomautuksesta huolimatta. Tilapäinen poissulkeminen on kestoltaan yhdestä kolmeen kuukauteen rikkomuksen laadusta riippuen.

Jos tämän asiakirjan ehtoja rikotaan olennaisesti, Kaupankäyntiosapuolilla on oikeus purkaa Joustopalvelusopimus päättymään välittömästi, jolloin Joustopalveluomittaja ei voi enää käydä kauppaa Kauppapaikalla Verkkoyhtiön tuotteilla. Verkkoyhtiön purkaessa sopimuksen päättää Verkkoyhtiö erikseen ennen Joustopalvelusopimuksen purkamista syntyneiden Joustopalveluomittajan velvoitteiden raukeamisesta.

Erimeriellisydet on ensisijaisesti pyrittävä ratkaisemaan Kaupankäyntiosapuolten välisillä neuvotteluilla. Mikäli erimeriellisyksiä ei saada ratkaistua neuvotteluissa, osapuoli voi saattaa asian käsiteltäväksi Verkkoyhtiön kotipaikan käräjäoikeuteen ensiasteena, jollei toisin ole sovittu.